

KORTLÆGNING AF SKOLEDAGENS LÆNGDE

RAPPORT

BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET

2019

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INDLEDNING OG RESUMÉ

Side 3

2 INDSKOLINGEN

Side 8

3 MELLEMTTRINNET

Side 15

4 UDSKOLINGEN

Side 22

5 UDVIKLING I SKOLEDAGENS LÆNGDE 2016-19

Side 29

6 SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKEMAER

Side 36

7 ANVENDELSE AF FOLKESKOLELOVENS § 16 B

Side 38

8 ANVENDELSE AF FOLKESKOLELOVENS § 16 D

Side 45

9 IMPLEMENTERING AF REFORMELEMENTER

Side 48

10 PRIORITERING AF MIDLER TIL KVALITETSLØFT

Side 65

11 METODE & REPRÆSENTATIVITET

Side 68

1 INDLEDNING OG RESUMÉ

INDLEDNING

Introduktion til undersøgelsen

Med folkeskolereformen blev det aftalt, at alle elever skal have en længere og varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og mere varierede undervisningsformer. Der er en øvre grænse for undervisningstidens samlede varighed på et skoleår, men derudover er det op til skolerne og kommunerne at beslutte, hvordan undervisningen skal tilrettelægges, herunder hvor mange og hvor lange skoledage eleverne skal have. Undervisningen skal dog foregå på hverdage mellem ca. kl. 8.00 og 16.00, undtagen i forbindelse med særlige arrangementer.

For at følge folkeskolereformens realisering, herunder den længere skoledag, har Undervisningsministeriet for femte år i træk bedt Epinion om at foretage en kortlægning blandt alle landets folkeskoler af længden af skoledagen i 1.-9. klasse. Herunder andelen af klasser i indskoling, der har en længere skoledag end til kl. 14, andelen af klasser på mellemtrinnet, der har en længere skoledag end til kl. 14.30, samt andelen af klasser i udskoling, der har en længere skoledag end til kl. 15. Ved folkeskolereformens implementering var det som udgangspunkt ikke intentionen, at skoledagene skulle være længere end til kl. 14.00 i indskoling, 14.30 for mellemtrinnet og 15.00 i udskoling. Med denne undersøgelse kortlægges årsagerne til, at skoledagene er længere på nogle af landets skoler. Kortlægningen omfatter alene den almindelige skemalagte undervisning i uge 35 i skoleåret 2019/2020. Ydermere afdækkes skolernes anvendelse af folkeskolelovens § 16 b og den nye § 16 d, der blandt andet giver hjemmel til at afkorte skoledagens længde med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen eller særlige talent- og turboforløb. Ligesom i 2017 og 2018 spørges folkeskolerne ind til skolebestyrelsens involvering i skemalægningen og skolernes varetagelse og implementering af tre elementer i folkeskolereformen; lektiehjælp og faglig fordybelse, understøttende undervisning samt motion og bevægelse. I år er undersøgelsen suppleret med spørgsmål om, hvorvidt en afkortning af skoleugen har ført til yderligere aktivitet i fritidstilbud og hvordan skolerne udmønter kvalitetsløftet af den understøttende undervisning.

INDLEDNING

Introduktion til undersøgelsen

Resultaterne er baseret på oplysninger fra **759 skoler** (72 %). Undersøgelsen er geografisk repræsentativ, og der indgår besvarelser fra 96 kommuner. Da størstedelen af skolerne kun skifter skema én gang om året, vurderes metoden med indsamling af oplysninger om uge 35 desuden at give en repræsentativ analyse.

På næste side opsummeres kortlægningens centrale resultater. I afsnit 2 gennemgås, hvor lange skoledagene er for klasserne i indskolingen, i afsnit 3 for klasserne på mellemtrinnet og i afsnit 4 for klasserne i udskolingen. Efter denne kortlægning præsenteres i afsnit 5 udviklingen af skoledagens længde fra 2016 til 2019, hvorefter der følger et afsnit med resultaterne vedrørende skolebestyrelsens involvering i skemalægningen. Rapportens afsnit 7 kortlægger anvendelsen af folkeskolelovens § 16 b, afsnit 8 kortlægger anvendelsen af folkeskolelovens § 16 d, mens afsnit 9 præsenterer tal for skolernes implementering af de tre ovenfor nævnte reformelementer. Endelig sammenlignes skoledagens længde i skoler, der har fået dispensation til at skære i timerne for understøttende undervisning mod i stedet at tilbyde andre indsatser, med de øvrige folkeskoler i afsnit 10. Til sidst er metoden og datagrundlaget for kortlægningen beskrevet.

RESUMÉ

Kortlægningens centrale resultater

Med denne undersøgelse kortlægges det for femte år i træk, hvor stor en andel af klasserne på landets folkeskoler, der har lange skoledage i uge 35. Resultaterne er baseret på oplysninger fra i alt 759 folkeskoler, svarende til 72 % af alle landets folkeskoler.

Overordnet finder undersøgelsen, at:

- Der er et væsentligt fald i andelen af skoler, som har skemalagte timer efter kl. 14 indskolingen, efter kl. 14.30 på mellemtrinnet og efter kl. 15 i udskolingen, sammenlignet med perioden 2016-2018.
- 64 % af skolerne, 16 procentpoint flere end i 2018, benytter § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin.

Skolernes skemaer i uge 35

Andelen af skoler, som har lange skoledage i uge 35, er aftaget sammenlignet med 2018. Det fald gælder for de fleste klassetrin.

På 12 % - 14 % af skolerne er der klasser i **indskolingen** (1.-3. klasse) med undervisning efter kl. 14.00 mindst én dag om ugen. Det er et fald på 9,5-10,5 % i forhold til 2018.

På 72 % - 79 % af skolerne er der klasser i **mellemtrinnet** (4.-6. klasse) med undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag i løbet af ugen. Andelen er faldet 3-6% siden 2018. Mellem 9 % og 21 % af klasserne på mellemtrinnet har fri efter kl. 15.00 mindst én gang om ugen, og kun meget få klasser har fri efter kl. 15.30 mindst én gang om ugen.

På 42-44 % af skolerne er der klasser i **udskolingen** (7.-9. klasse) med undervisning efter kl. 15.00 mindst én dag om ugen. Det er en 4-6% lavere andel i forhold til 2018. 4-7 % af klasserne har timer efter kl. 15.30 mindst én dag om ugen i uge 35, mens under 1 % af klasserne har fri efter kl. 16.00.

I indskolingen er de hyppigste **årsager til, at eleverne har sent fri**, at de møder senere end kl. 8, og at skemaerne skal tage højde for transport. På mellemtrinnet er de hyppigste årsager til, at eleverne har fri efter kl. 14.30 et fleksibelt skoleskema, hvor eleverne kompenseres med kortere skoledage på andre tidspunkter, samt skematekniske årsager. I udskolingen skyldes de lange skoledage også oftest skematekniske årsager og et fleksibelt skoleskema.

RESUMÉ

Kortlægningens centrale resultater

Anvendelse af folkeskolelovens § 16 b

64 % af skolerne har benyttet folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin i skoleåret 2019/2020. Det er en stigning sammenlignet med sidste skoleår på 16 procentpoint. Formålet med afkortningen af skoledagens længde med § 16 b er i langt de fleste tilfælde at understøtte elevernes faglige udvikling.

Anvendelse af folkeskolelovens § 16 d

74 % af skolerne benytter muligheden i folkeskolelovens § 16 d til at afkorte skoledagens længde i indeværende skoleår. De overskydende timer konverteres i langt den højeste grad til to-voksenundervisning, hvilket 94% af skolerne angiver.

Skolebestyrelsernes involvering i udformning af skoleskemaer

Siden 2018 er sket en stigning i andelen af skoler, som inddrager skolebestyrelsen i udformningen af skemaerne. Inddragelsen har givet anledning til, at skemaerne er blevet ændret i større omfang end tidligere.

Implementering af reformelementer

Der er sket et fald i andelen der tilkendegiver, at **lektiehjælpen og den faglige** fordybelse primært er et selvstændigt element, hvor der omvendt er sket en stigning i andelen der angiver, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse skemamæssigt er placeret som en integreret del af fagundervisningen. **Motion og bevægelse** er oftest en integreret del af undervisningen. Den **understøttende undervisning** er primært et selvstændigt element på skemaet men der ses en tendens til at det i højere grad bliver en integreret del af fagundervisningen.

2 INDSKOLINGEN

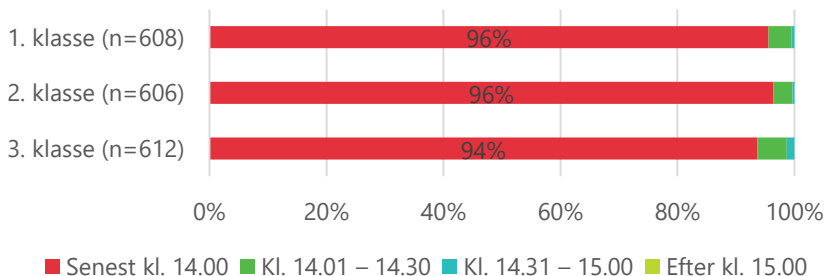
HVILKE KLASSETRIN I INDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 14?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

Tabel 1: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
1. klasse	12,2 %	87,8 %	662
2. klasse	12,3 %	87,7 %	666
3. klasse	14,3 %	85,7 %	669

Figur 1: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Tabel 1 viser, hvor stor en procentdel af skolerne hvor mindst en klasse på de pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35. På en skole, der har angivet, at 1. klasse har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35, gælder dette altså ikke nødvendigvis alle klasser på 1. klassetrin.

I alle tre klassetrin i indskoling er andelen omtrent den samme, dog med en lille stigning i 3. klasse. Det er altså ca. 12-14% af skolerne, hvor mindst en af klasserne på hvert af de tre klassetrin i indskoling har undervisning efter kl 14.00 i uge 35.

Figur 1 viser, hvornår de seneste skemalagte timer slutter på hvert af de tre klassetrin i indskoling. Langt størstedelen (94-96%) af skolerne siger, at timerne senest kl. 14.

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 1 har timer efter kl. 14.00, er ikke helt identisk med tallene i Figur 1, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 1 end i Figur 1.

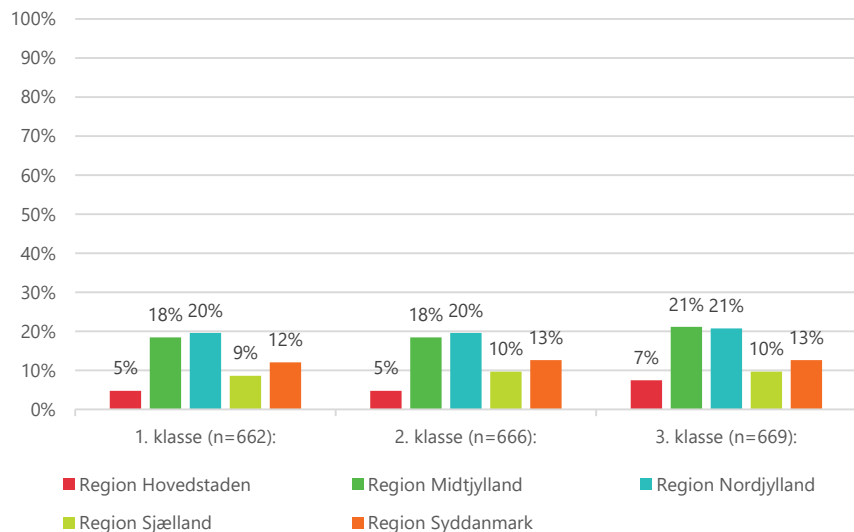
HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Indskolingen

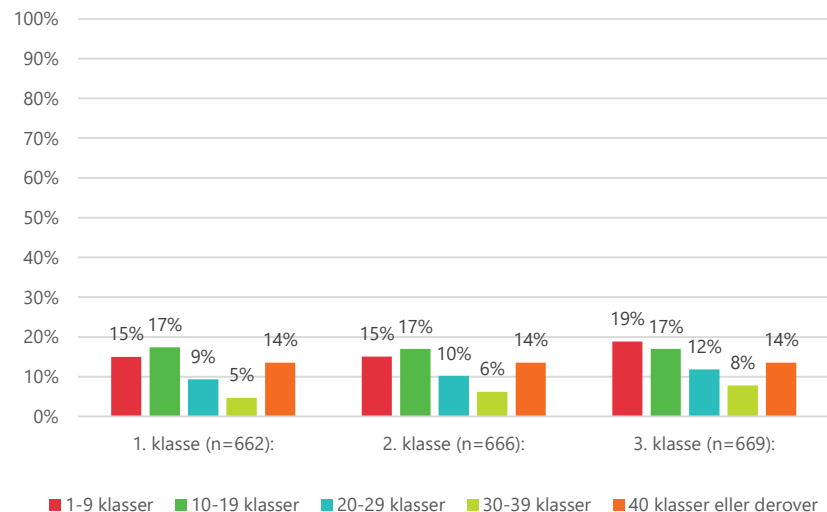
Der er mindre regionale forskelle mellem skolerne hvad angår skoledagens længde i indskolingen. Der er en tendens til, at Region Hovedstaden, Region Sjælland og Region Syddanmark har færre undervisningsdage, der slutter efter kl. 14:00 end Region Midtjylland og Region Nordjylland.

Skolestørrelsen ser heller ikke ud til at have en systematisk betydning for skoledagens længde. De forskellige skolestørrelser afviger ikke meget fra hinanden med en undtagelse af skoler bestående af 20-29 klasser eller 30-39 klasser. Disse har generelt set færre dage, der slutter efter kl. 14:00.

Figur 2: Hvilke klassetrin i indskolingen har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

Figur 3: Hvilke klassetrin i indskolingen har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Indskolingen

I Tabel 2-4 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne i indskolingen har timer efter kl. 14.00 (tabel 2), kl. 14.30 (tabel 3) og kl. 15.00 (tabel 4). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole blevet tilfældigt udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

I indskolingen (1.-3. klasse) har ingen af klasserne undervisning efter kl. 15.00 én eller flere dage om ugen, med undtagelse af én enkelt 3. klasse. Der er også relativt få klasser, der har undervisning efter kl. 14.30 én eller flere dage om ugen, heraf under % af 1. og 2. klasserne og ca. 3% af 3. klasserne. Der er en lidt større andel af klasser i indskolingen, der har undervisning efter kl. 14.00, hvilket er tilfældet for 10-15% af klasserne.

Note: Eleverne i indskolingen skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.200 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 30 timer om ugen – eller 6 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årsnorm). Givet at skoledagen starter kl. 8.00, vil de skemalagte timer med afsæt i kravet om undervisningstidens samlede længde således kunne afholdes inden kl. 14.00.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.00 ELLER 14.30?

Tabel 2: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	90,2%	1,7%	4,2%	1,7%	1,8%	0,4%	658
2. klasse	92,5%	1,5%	2,8%	2,4%	0,3%	0,5%	694
3. klasse	86,0%	4,8%	5,9%	2,0%	0,4%	0,9%	612

Tabel 3: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	99,3%	0,5%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	658
2. klasse	99,7%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	694
3. klasse	96,9%	2,0%	0,9%	0,2%	0,0%	0,0%	612

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00?

Tabel 4: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	658
2. klasse	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	694
3. klasse	99,8%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	612

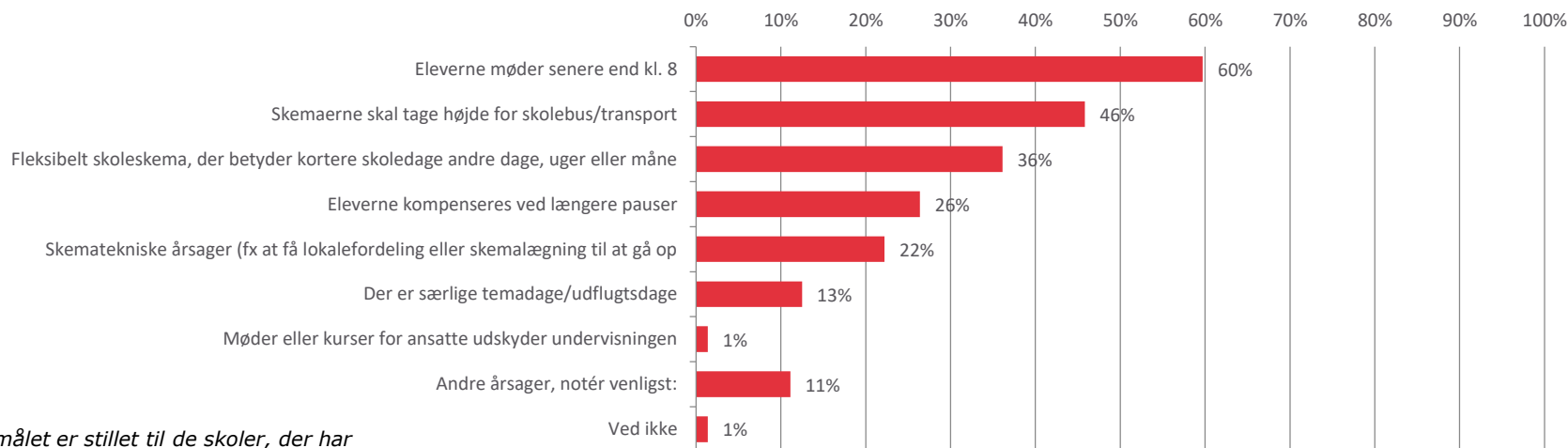
ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 14

Indskolingen

Ifølge skolerne er den hyppigste årsag til, at de har undervisning efter kl. 14.00 i indskolingen, at eleverne til gengæld møder senere end kl. 8. Seks ud af ti skoler, hvor indskolingen har undervisning efter kl. 14, angiver, at eleverne møder senere end kl. 8.

Tilsvarende ses det, at næp halvdelen (46 %) af skolerne angiver, at de har undervisning efter kl. 14.00, fordi de skal tage højde for skolebus og transport. 36% angiver fleksibelt skoleskema som årsag til undervisning efter kl. 14.00. Det fleksible skoleskema betyder, at eleverne kompenseres med kortere skoledage på andre dage, uger eller måneder i løbet af skoleåret. I kategorien "Andre årsager" angiver 6 af 8 skoler, at undervisningen efter kl. 14 skyldes, at 3. og 4. klassetrin har undervisning sammen.

Figur 4: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser i indskolingen har undervisning efter kl. 14 (mulighed for flere svar).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at en eller flere klasser i indskolingen har undervisning efter kl. 14. n=72

3 MELLEMTINNET

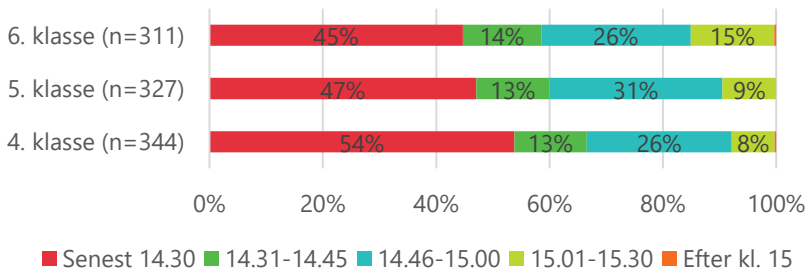
HVILKE KLASSETRIN PÅ MELLEMRINNET HAR TIMER EFTER KL. 14.30?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

Tabel 5: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
4. klasse	72,2 %	27,8 %	666
5. klasse	76,8 %	23,2 %	665
6. klasse	78,9 %	21,1 %	660

Figur 5: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Tabel 5 viser, hvor stor en procentdel af skolerne, der har timer efter kl. 14.30 på de tre klassetrin på mellemtrinnet mindst én dag i uge 35. På en skole, der har angivet, at 6. klasse har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35, gælder dette således ikke nødvendigvis alle klasser på 6. klassetrin.

Som det fremgår, er det hovedparten af skolerne, som har undervisning på mellemtrinnet efter kl. 14.30 for mindst én af klasserne på hvert af de tre klassetrin. Ca. 72 % af skolerne svarer, at mindst én af deres 4. klasser har undervisning efter kl. 14.30, mens det samme gælder hhv. ca. 77 % og 79 % af skolerne på 5. og 6. klassetrin.

De tre klassetrin ligner ligeledes hinanden, når der ses på, hvornår de seneste skemalagte timer slutter. Som det fremgår af Figur 5, er det mest hyppigt, at de seneste skemalagte timer slutter senest kl. 14.30. Her slutter 45-54 % af de skemalagte timer i klasserne på mellemtrinnet.

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 5 har timer efter kl. 14.30, er ikke helt identisk med tallene i Figur 5, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 5 end i Figur 5.

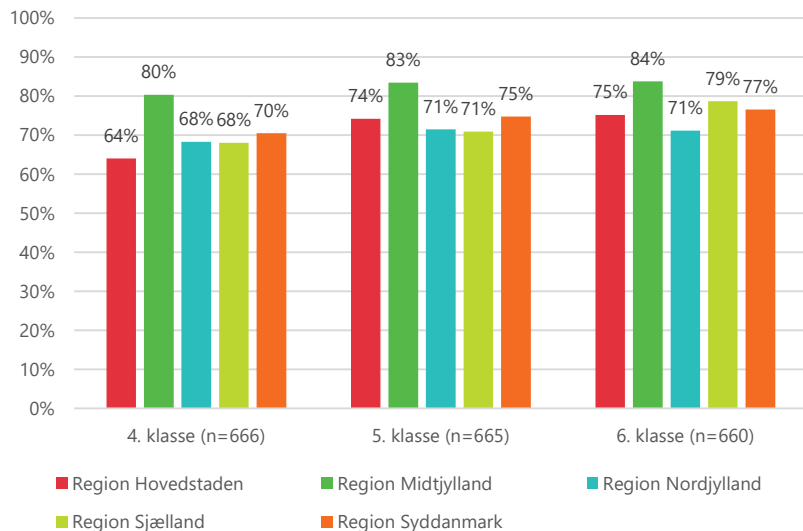
HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Mellemtrinnet

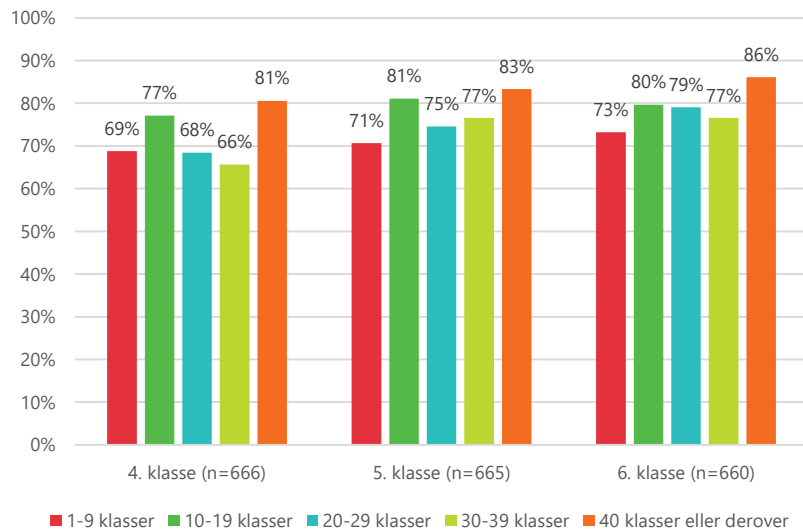
Der er mindre regionale forskelle på skoledagens på mellemtrinnet. Den observerede tendens er, at mellemtrinnet på skoler i Region Midtjylland i højere grad har timer efter kl. 14.30 sammenlignet med øvrige regioner.

Når det kommer til skoledagens længde opdelt på skolestørrelse, fremstår der ingen væsentlige forskelle, men der er tendens til, at de største skoler (med 40 klasser eller derover) i lidt højere grad har dage med undervisning efter kl. 14.30 på tværs af de forskellige klassetrin.

Figur 6: Hvilke klassetrin på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

Figur 7: Hvilke klassetrin på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Mellemtrinnet

I Tabel 6-9 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 (tabel 6), kl. 14.45 (tabel 7), kl. 15.00 (tabel 8) og kl. 15.30 (tabel 9). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole tilfældigt blevet udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin, der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

På mellemtrinnet (4.-6. klasse) er det under 1 % af klasserne på de tre klassetrin, der har undervisning efter kl. 15.30 én eller flere dage om ugen. Andelen af klasserne, der har undervisning efter kl. 15.00, én eller flere dage om ugen, varierer fra 9 % for 4. klasse til 13 % for 5. klasse og 21 % for 6. klasse. Der er dog meget få klasser (under 1%), der har undervisning efter kl. 15.00 enten 4 eller 5 dage om ugen.

Det er til gengæld meget udbredt, at klasserne på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30 og efter kl. 14.45. Mellem 63 % og 74 % af klasserne på de tre klassetrin har undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag om ugen. Relativt få klasser (0-2 %) har undervisning efter kl. 14.30 alle skoleugens 5 dage.

Note: Eleverne på mellemtrinnet skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.320 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 33 timer om ugen – eller 6,6 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årsnorm). Når der i undersøgelsen er en relativt stor andel af klasser på mellemtrinnet, der har dage, hvor eleverne har undervisning efter kl. 14:30, kan det således have sammenhæng med, at skoler for at opfylde årsnormen for de enkelte klasser planlægger med en eller flere dage, hvor undervisningen afsluttes efter kl. 14:30.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.30 ELLER 14.45?

Tabel 6: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	36,8%	33,4%	16,0%	12,6%	1,0%	0,2%	700
5. klasse	33,4%	28,6%	16,6%	17,6%	2,0%	1,7%	739
6. klasse	26,0%	30,8%	19,4%	20,9%	0,9%	1,9%	605

Tabel 7: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.45 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.45)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	56,9%	26,6%	9,0%	7,3%	0,2%	0,2%	700
5. klasse	52,4%	24,1%	12,1%	10,7%	0,6%	0,0%	739
6. klasse	46,0%	27,1%	12,1%	12,5%	0,4%	1,9%	605

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00 ELLER 15.30?

Tabel 8: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	91,0%	6,5%	1,7%	0,7%	0,0%	0,2%	700
5. klasse	87,1%	6,8%	4,7%	1,4%	0,0%	0,0%	739
6. klasse	79,4%	13,3%	3,9%	2,6%	0,0%	0,7%	605

Tabel 9: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.30 (procentdel af klasserne)

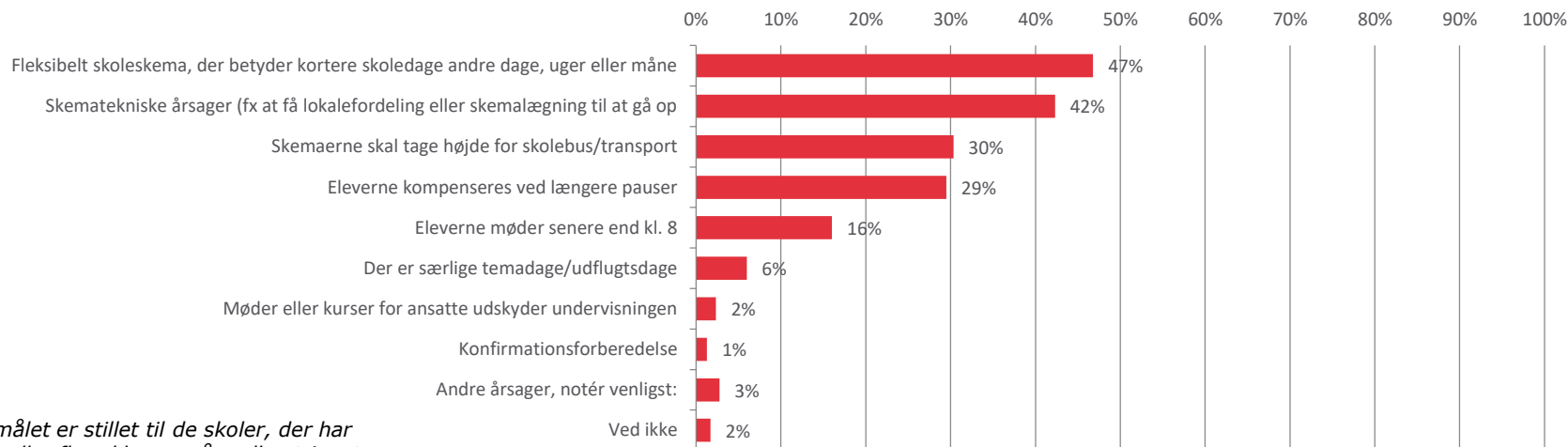
Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	99,8%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2%	700
5. klasse	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	739
6. klasse	99,8%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	605

ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 14.30

Mellemtrinnet

Sammenlignet med indskolingen, er der relativt få skoler (16 %), som begrundet skoledage efter kl. 14.30 på mellemtrinnet med, at eleverne møder efter kl. 8.00. I stedet angiver 47%, at de har undervisning efter kl. 14.30 på mellemtrinnet, fordi skoleskemaet er fleksibelt, så eleverne har kortere skoledage på andre tidspunkter i løbet af året. 42 % af skolerne påpeger, at undervisning efter kl. 14:30 skyldes skematekniske årsager, såsom at få fordelt lokaler og kravet om minimum timetal. Ca. 3 ud af 10 skoler angiver enten at skemaerne skal tage højde for skolebusser og transport eller at eleverne kompenseres ved længere pauser.

Figur 8: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30 (mulighed for flere svar)

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at en eller flere klasser på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30. n=468

4 UDSKOLINGEN

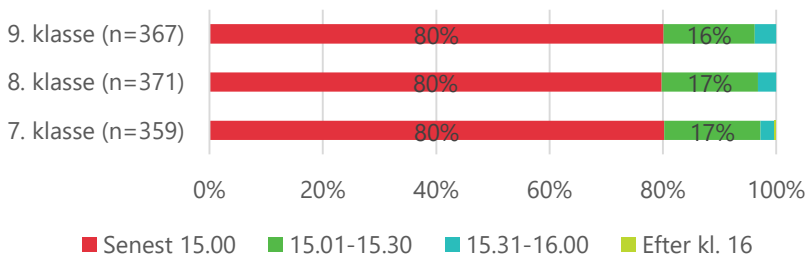
HVILKE KLASSETRIN I UDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 15?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

Tabel 10: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
7. klasse	44,2 %	55,8 %	516
8. klasse	42,1 %	57,9 %	511
9. klasse	42,5 %	57,5 %	511

Figur 9: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Tabel 10 viser, hvor stor en procentdel af skolerne, der har timer efter kl. 15.00 på de tre klassetrin i udskoling mindst én dag i uge 35. Hvis en skole har angivet, at 8. klasse har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35, gælder dette altså ikke nødvendigvis alle klasser på 8. klassetrin.

Det fremgår, at ca. 42-44 % af skolerne siger, at de har undervisning efter kl. 15.00 for klasser i udskoling, og denne andel er stort set den samme uanset klassetrin.

Figur 9 viser, at de seneste skemalagte timer i udskoling primært slutter senest kl. 15.00. Ca. hver sjette skole oplyser at de seneste skemalagte timer i udskoling slutter mellem kl. 15.01 – 15.30. Skemalagte timer efter kl. 16.00 forekommer kun meget sjældent i udskoling.

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 10 har timer efter kl. 15, er ikke helt identisk med tallene i Figur 9, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 10 end i Figur 9.

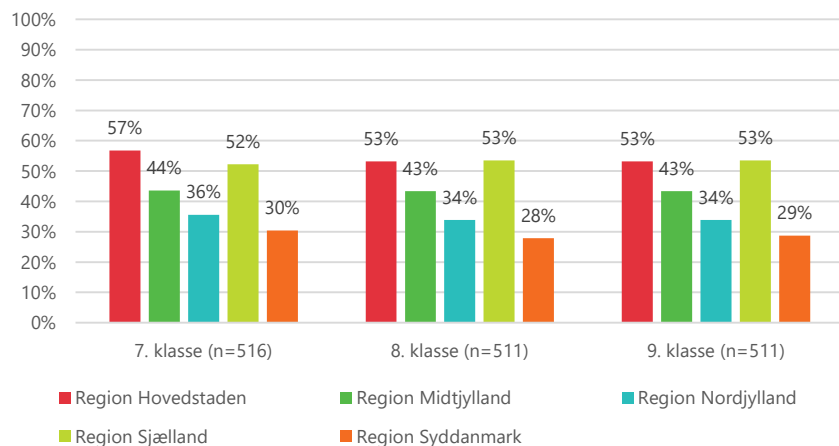
HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Udskolingen

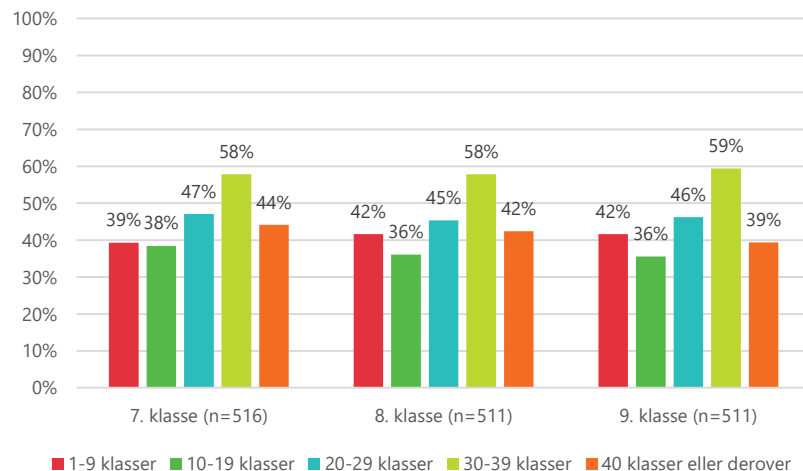
Der væsentlige regionale forskelle i udskolingen. I både Region Hovedstaden og Region Sjælland angiver 52-57 % af skolerne, at de har undervisning efter kl. 15.00, mens det i Region Syddanmark er 28-30 % af skolerne, der har undervisning efter kl. 15.00 i udskolingen.

Antallet af skoler med timer efter kl. 15 varierer i nogen grad i forhold til antallet af klasser på skolen. Særligt på skoler med 30-39 klasser har klasserne i udskolingen større sandsynlighed for undervisning efter kl. 15.00. Det tilkendegiver knap 6 ud af 10 af disse skoler. Omvendt har skoler med 10-19 klasser sjældnere undervisning efter kl. 15.00, idet andelen her er 36-38 %.

Figur 10: Hvilke klassetrin i udskolingen har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

Figur 11: Hvilke klassetrin i udskolingen har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Udskoling

I Tabel 11-13 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne i udskoling har timer efter kl. 15.00 (tabel 11), kl. 15.30 (tabel 12) og kl. 16.00 (tabel 13). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole tilfældigt blevet udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin, der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

I udskoling (7.-9. klasse) har 36-43 % af klasserne undervisning efter kl. 15.00 mindst én dag om ugen. 4-7 % af klasserne på de tre klassetrin har også undervisning efter kl. 15.30 mindst én dag om ugen. Skemalagte timer efter kl. 16.00 er meget sjældne, og i undersøgelsen er kun registreret én klasse med timer efter kl. 16.00.

Note: Eleverne i udskoling skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.400 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 35 timer om ugen – eller 7 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årsnorm). Givet at skoledagen starter kl. 8.00, vil de skemalagte timer med afsæt i kravet om undervisningstidens samlede længde således kunne afholdes inden kl. 15.00.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00 ELLER 15.30?

Tabel 11: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	63,6%	9,5%	13,4%	9,7%	2,9%	0,9%	679
8. klasse	56,8%	11,9%	12,6%	12,8%	4,0%	1,9%	619
9. klasse	58,5%	11,3%	18,3%	9,1%	1,7%	1,1%	523

Tabel 12: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	96,1%	3,3%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	679
8. klasse	93,6%	3,8%	1,5%	0,9%	0,2%	0,0%	619
9. klasse	92,9%	4,5%	2,6%	0,0%	0,0%	0,0%	523

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 16.00?

Tabel 13: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 16.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 16.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	99,8%	0,2%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	679
8. klasse	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	619
9. klasse	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	523

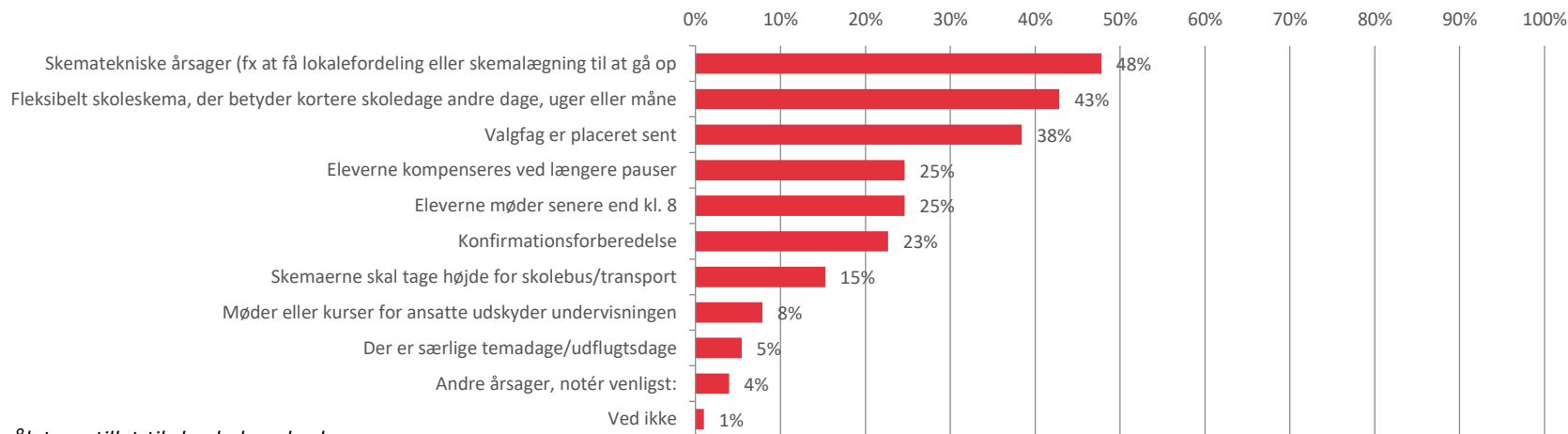
ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 15

Udskolingen

Skematiske årsager den mest hyppige årsag til, at klasser i udskolingen har undervisning efter kl. 15.00. Knap halvdelen af skolerne benævner dette. Hertil er et fleksibelt skoleskema den næst vigtigste begrundelse (43 %), og 38% af skolerne angiver sent placerede valgfag som værende årsag for undervisning efter kl. 15.

Af de knapt så hyppige årsager skal ligesom for de øvrige klassetrin findes, at møder og kurser for ansatte samt temadage/udflugtsdage giver anledning til længere skoledage.

Figur 12: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser i udskolingen har undervisning efter kl. 15 (mulighed for flere svar)

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at en eller flere klasser i udskolingen har undervisning efter kl. 15. n=203

5 UDVIKLING I SKOLEDAGENS LÆNGDE FRA 2016 TIL 2019

HVILKE KLASSETRIN I INDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 14?

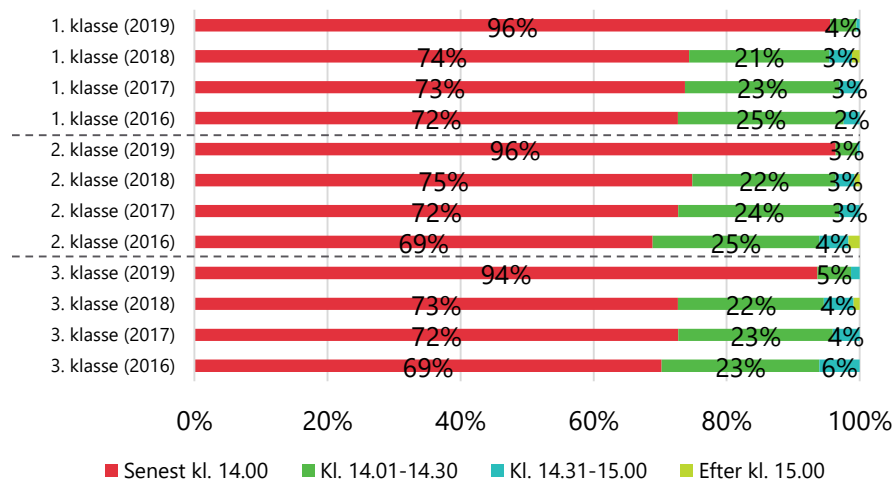
Udvikling fra 2016 til 2019

En væsentlig lavere procentandel af skolerne har i 2019 mindst én klasse i indskolingen, der har undervisning efter kl. 14.00 mindst én dag om ugen, sammenlignet med perioden 2016-2018 (Tabel 14). Dette er gældende for alle klassetrin i indskolingen. Tendensen afspejler sig i Figur 13, hvor skoledagen på alle klassetrin i indskolingen i højere grad slutter senest kl. 14.00 end tidligere år.

Tabel 14: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2019	Ja - 2018	Ja - 2017	Ja - 2016
1. klasse	12,2 %	21,7 %	23,0 %	24,0 %
2. klasse	12,3 %	22,6 %	23,4 %	24,6 %
3. klasse	14,3 %	24,8 %	25,8 %	26,7 %

Figur 13: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.00?

Tabel 15: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse (2019)	90,2%	1,7%	4,2%	1,7%	1,8%	0,4%	658
1. klasse (2018)	77,0%	2,4%	4,2%	1,7%	2,7%	12,1%	1206
1. klasse (2017)	76,3 %	2,3 %	3,0 %	2,8 %	3,4 %	12,3 %	1015
1. klasse (2016)	75,8 %	2,1 %	3,1 %	3,9 %	3,1 %	12,1 %	1010

Tabel 16: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
2. klasse (2019)	92,5%	1,5%	2,8%	2,4%	0,3%	0,5%	694
2. klasse (2018)	77,8%	2,5%	3,2%	2,1%	2,9%	11,5%	1203
2. klasse (2017)	74,6 %	1,6 %	4,4 %	3,3 %	3,3 %	12,9 %	985
2. klasse (2016)	72,8 %	3,0 %	3,4 %	3,7 %	3,7 %	13,5 %	989

Tabel 17: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
3. klasse (2019)	86,0%	4,8%	5,9%	2,0%	0,4%	0,9%	612
3. klasse (2018)	76,6%	3,4%	3,1%	2,6%	2,7%	11,6%	1294
3. klasse (2017)	75,5 %	3,3 %	3,7 %	3,2 %	2,3 %	12,0 %	1087
3. klasse (2016)	74,5 %	3,4 %	3,5 %	4,9 %	2,5 %	11,2 %	971

HVILKE KLASSETRIN PÅ MELLEMRINNET HAR TIMER EFTER KL. 14.30?

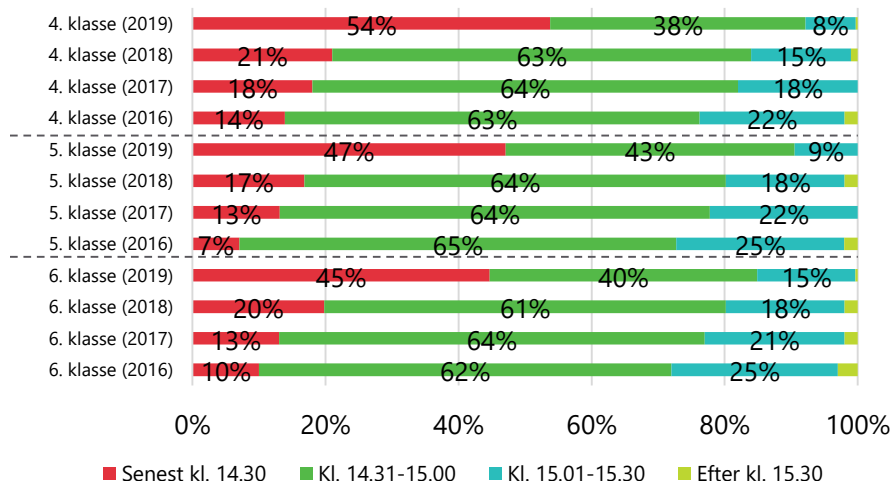
Udvikling fra 2016 til 2019

Andelen af skoler med mindst én klasse på mellemtrinnet, der har undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag om ugen, er overordnet set faldet fra 2016 til 2019 (Tabel 18). Dykkes der mere ned i tallene, er tendensen den samme for hvert klassetrin (se tabeller på næste side). Når der ses på, hvornår de seneste skemalagte timer slutter (Figur 14), er der også en tendens til, at de skemalagte timer i væsentlig højere grad slutter senest 14.30 i 2019 sammenlignet med tidligere år.

Tabel 18: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2019	Ja - 2018	Ja - 2017	Ja - 2016
4. klasse	72,2 %	78,3 %	81,2 %	86,7 %
5. klasse	76,8 %	82,1 %	84,2 %	88,8 %
6. klasse	78,9 %	82,1 %	85,4 %	89,4 %

Figur 14: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.30?

Tabel 19: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse (2019)	36,8%	33,4%	16,0%	12,6%	1,0%	0,2%	700
4. klasse (2018)	26,8%	18,2%	17,5%	30,9%	4,6%	2,0%	1284
4. klasse (2017)	20,5 %	13,0 %	16,4 %	36,7 %	10,1 %	3,3 %	1029
4. klasse (2016)	21,9 %	11,3 %	14,6 %	40,0 %	8,9 %	3,3 %	1026

Tabel 20: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
5. klasse (2019)	33,4%	28,6%	16,6%	17,6%	2,0%	1,7%	739
5. klasse (2018)	20,2%	17,4%	19,4%	33,4%	7,4%	2,2%	1201
5. klasse (2017)	16,7 %	16,0 %	19,3 %	36,8 %	7,7 %	3,5 %	1024
5. klasse (2016)	14,5 %	8,8 %	16,5 %	42,3 %	12,5 %	5,4 %	951

Tabel 21: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
6. klasse (2019)	26,0%	30,8%	19,4%	20,9%	0,9%	1,9%	605
6. klasse (2018)	27,3%	15,6%	18,8%	31,7%	5,2%	1,5%	1344
6. klasse (2017)	17,5 %	14,5 %	16,3 %	41,0 %	8,5 %	2,2 %	1049
6. klasse (2016)	16,1 %	8,3 %	16,4 %	42,3 %	13,5 %	3,4 %	959

HVILKE KLASSETRIN I UDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 15?

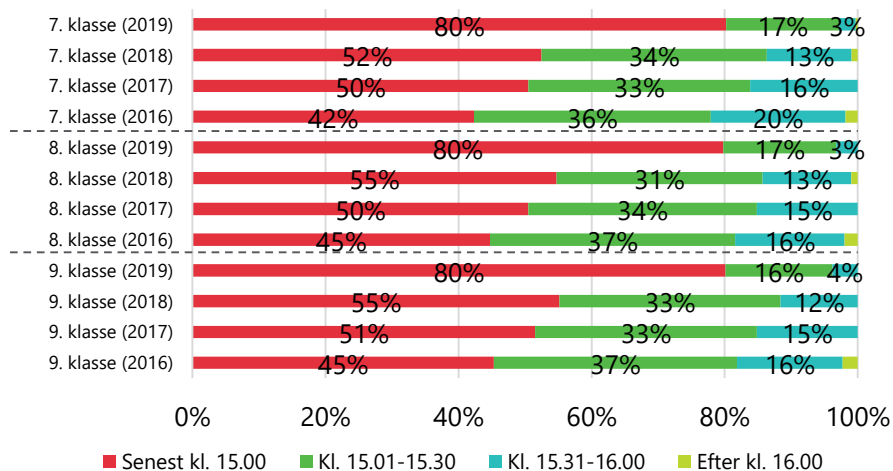
Udvikling fra 2016 til 2019

Andelen af skoler, hvor mindst én klasse i udskolingen har undervisning efter kl. 15 mindst én dag om ugen i uge 35, er ca. 11 procentpoint lavere i 2019 end i 2016 (se Tabel 22). Figur 15 herunder viser desuden, at en væsentlig større andel af skolerne ikke har skemalagte timer efter kl. 15 sammenlignet med de foregående år.

Tabel 22: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 15 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2019	Ja - 2018	Ja - 2017	Ja - 2016
7. klasse	44,2 %	48,0 %	49,1 %	55,3 %
8. klasse	42,1 %	47,8 %	48,4 %	53,2 %
9. klasse	42,5 %	47,5 %	47,8 %	53,9 %

Figur 15: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00?

Tabel 23: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse (2019)	63,6%	9,5%	13,4%	9,7%	2,9%	0,9%	679
7. klasse (2018)	54,0%	10,5%	11,7%	14,2%	4,3%	5,3%	1145
7. klasse (2017)	49,7 %	11,4 %	11,5 %	11,0 %	8,7 %	7,6 %	976
7. klasse (2016)	46,8 %	9,6 %	12,8 %	12,8 %	8,8 %	9,2 %	901

Tabel 24: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
8. klasse (2019)	56,8%	11,9%	12,6%	12,8%	4,0%	1,9%	619
8. klasse (2018)	56,4%	10,2%	12,2%	10,7%	6,3%	4,3%	1104
8. klasse (2017)	52,0 %	8,8 %	13,0 %	8,8 %	9,1 %	8,2 %	953
8. klasse (2016)	50,1 %	11,8 %	9,7 %	11,7 %	11,2 %	5,6 %	835

Tabel 25: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
9. klasse (2019)	58,5%	11,3%	18,3%	9,1%	1,7%	1,1%	523
9. klasse (2018)	58,1%	8,1%	9,0%	12,8%	6,2%	5,8%	1118
9. klasse (2017)	52,6 %	11,3 %	9,8 %	12,6 %	6,1 %	7,6 %	886
9. klasse (2016)	51,5 %	10,6 %	12,0 %	11,0 %	8,4 %	6,5 %	837

6 SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKOLERNES SKEMA

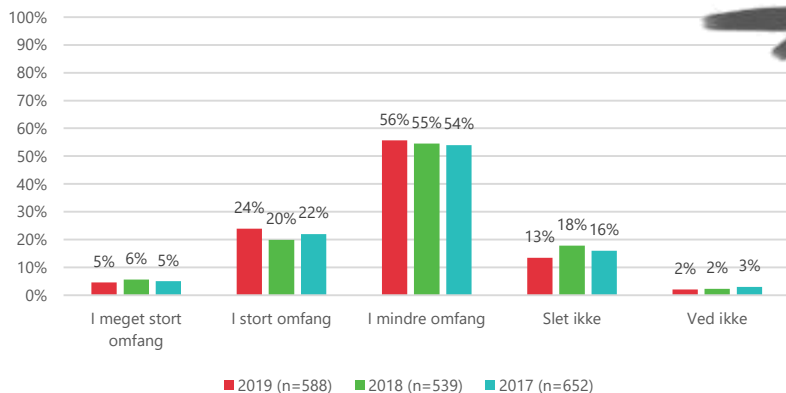
SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKOLERNES SKEMAER

Jf. folkeskolelovens §45 stk. 4 har skolelederen siden 2007 skulle forelægge det kommende års skemaer for skolebestyrelsen med henblik på, at skolebestyrelsen kan afgive en udtalelse herom.

85 % af skolerne siger, at skolebestyrelsen har været inddraget i udformningen af skoleskemaerne for 2019, mens 13 % angiver, at skolebestyrelsen "slet ikke" har været inddraget. Samtidig vurderer 29%, at skolebestyrelsen i stort eller meget stort omfang har været inddraget i skoleskemaernes udformning.

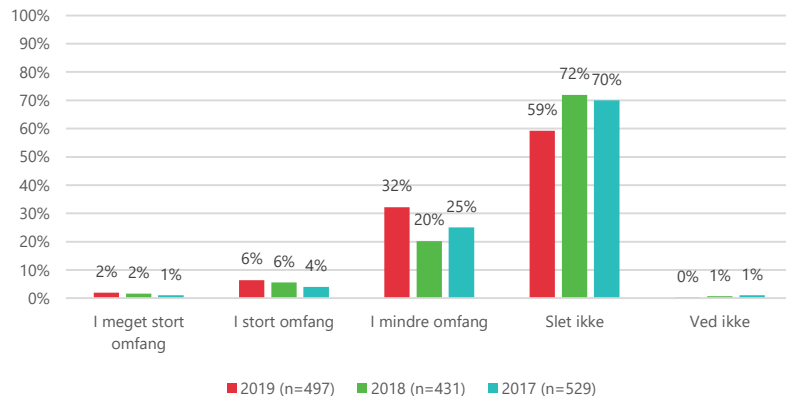
Af de skoler, der siger, at skolebestyrelsen indgår i udformningen af skoleskemaerne, svarer 40 %, at inddragelsen af skolebestyrelsen i mindre omfang, i stort omfang eller i meget stort omfang har givet anledning til ændringer i skemaerne. 8 % af skolerne svarer, at inddragelsen i stort eller meget stort omfang har givet anledning til ændringer i skemalægningen. Der er siden 2018 sket en stigning i skoler, der har inddraget skolebestyrelsen, samt et fald i andel skoler, der slet ikke har inddraget skolebestyrelsen.

Figur 16. I hvilket omfang har skolebestyrelsen været inddraget i udformningen af skoleskemaerne for dette skoleår?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017-2019.

Figur 17. I hvilket omfang har inddragelsen af skolebestyrelsen i udformningen af skoleskemaerne i dette skoleår givet anledning til ændringer i skemaerne?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017-2019. Figur 17 er baseret på respondenter, der har svaret – I meget stort omfang, I stort omfang eller I mindre omfang i figur 16.

7 ANVENDELSE AF FOLKESKOLELOVENS § 16b

BENYTTER SKOLEN § 16b- OG HVIS IKKE HVORFOR?

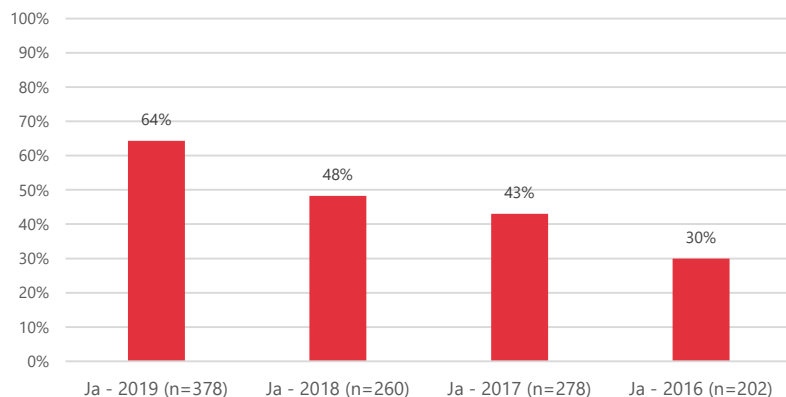
§ 16 b giver mulighed for at afkorte skoledagen på 1-3 klassetrin, med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp ekstra personale i klassen.

64 % af skolerne benytter muligheden i folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde i indeværende skoleår. Dette udgør en stigning på 16 procentpoint i forhold til sidste skoleår.

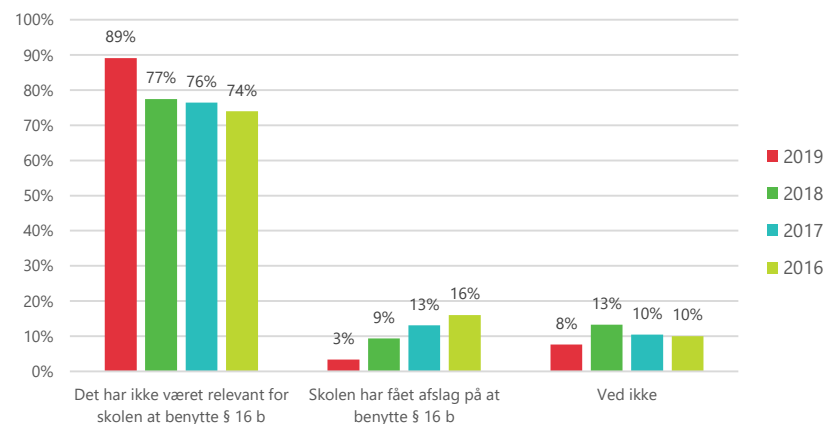
Der er altså flere skoler som bruger § 16 b til at afkorte skoledagen selvom skoledagen generelt er blevet kortere i indskolingen jf. kapitel 5.

Af de skoler der svarer, at de ikke har benyttet sig af muligheden i § 16 b i 2019, tilkendegiver 3%, at de har fået afslag fra kommunalbestyrelsen, forvaltningen eller skolebestyrelsen herpå. Det er væsentligt færre end tidligere. 89% af skolerne har ikke anvendt § 16 b, fordi det ikke har været relevant for dem.

Figur 18. Har skolen benyttet folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin i indeværende skoleår 2019/20?

Figur 19. Hvad er årsagen til at § 16 b ikke er benyttet til at afkorte skoledagens længde?

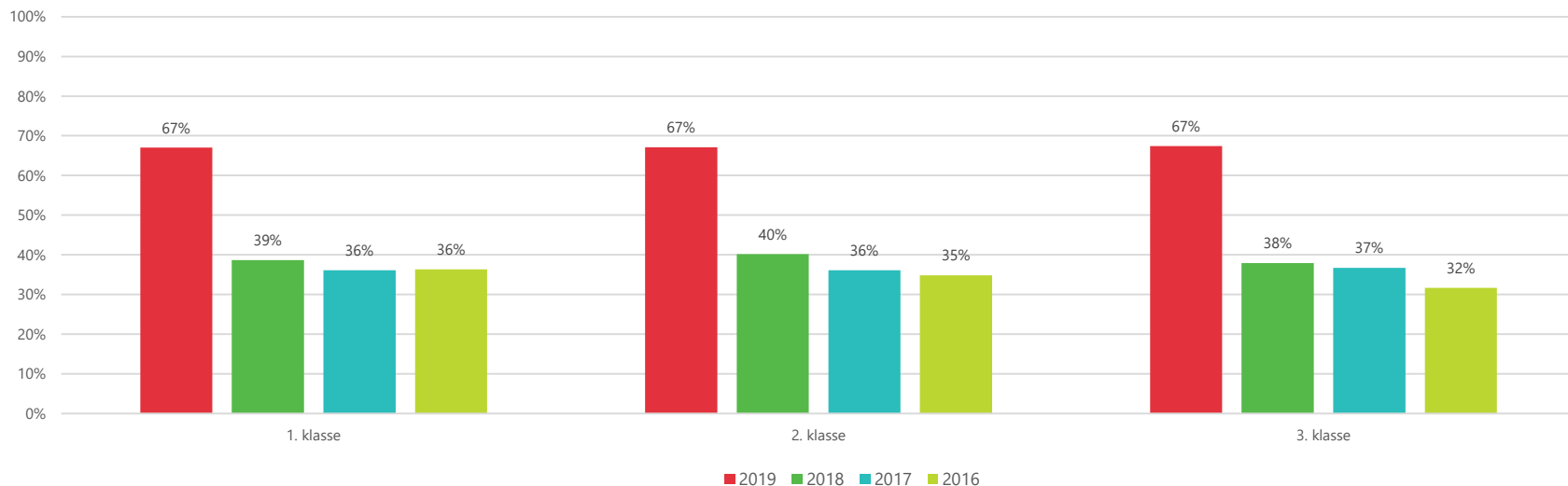
Note: Skolerne er ikke blevet bedt om at specificere om § 16 b er blevet anvendt i specialklasser.

HVILKE KLASSETRIN HAR FÅET AFKORTET SKOLEDAGEN?

Der er sket en væsentlig stigning i andelen af skoler, der har afkortet skoledagen for mindst én klasse på 1., 2. eller 3. årgang blandt de skoler, som har brugt § 16 b til at afkorte skoledagen. Sammenholdt med 2018 ses en stigning på knap 30 procent point.

Andelen, som benytter § 16 b til, at afkorte skoledagens længde er stort set ens indenfor klassetrinene i indskoling. Dette betyder, at når skolerne vælger at afkorte skoledagens længde med § 16 b, så er der en tendens til, at det er for en eller flere klasser på alle tre klassetrin inden for indskoling.

Figur 20. Har mindst én klasse på det pågældende klassetrin fået afkortet skoledagens længde ved hjælp af §16 b?
(procentdel af skolerne, der afkorter skoledagen for mindst én klasse)

Note: § 16 b er nu kun mulig at benytte i indskoling, hvorfor der kun er opdaterede tal for disse klassetrin. Skolerne har ikke angivet om § 16 b bruges i specialklasser.

HVOR MEGET ER DEN UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING AFKORTET?

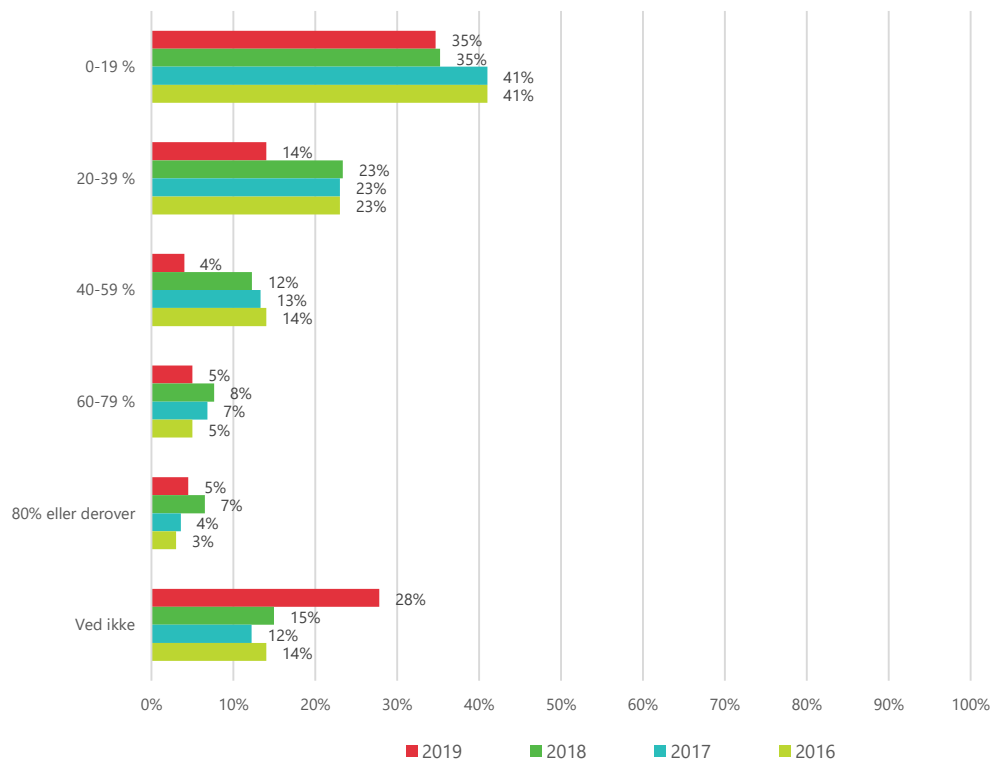
Tallene for 2019 dækker kun over indskolingen, mens de tidligere år også har indeholdt mellemtrin og udskoling.

35 % af de skoler, der benytter § 16 b, har reduceret den understøttende undervisning med under 20 %, mens 14% har afkortet den understøttende undervisning med 20-39 %.

Kun ganske få skoler har fjernet størstedelen af den understøttende undervisning ved brug af § 16 b. Andelen har været stigende de seneste år, hvorimod den i 2019 er faldende.

Væsentligt flere har i 2019 svaret 'ved ikke' til dette spørgsmål sammenholdt med tidligere år.

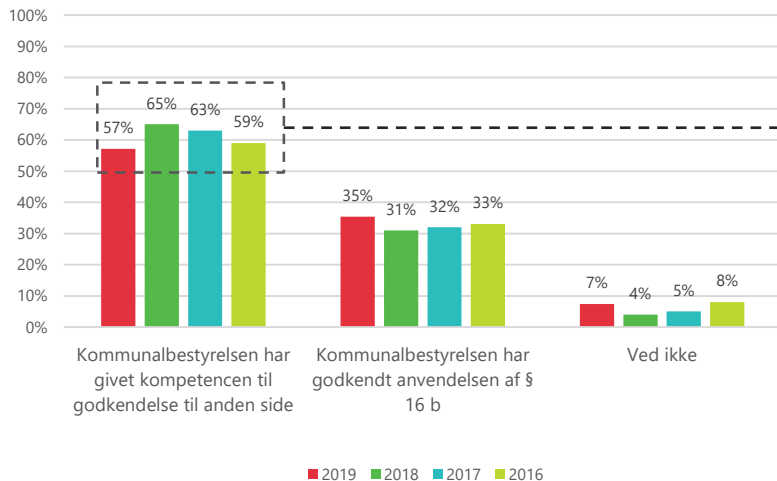
Figur 21. Hvor meget har de klasser, der anvender § 16 b i indeværende skoleår 2019/2020, i gennemsnit per uge afkortet den understøttende undervisning?

HVEM HAR GODKENDT ANVENDELSEN AF § 16b?

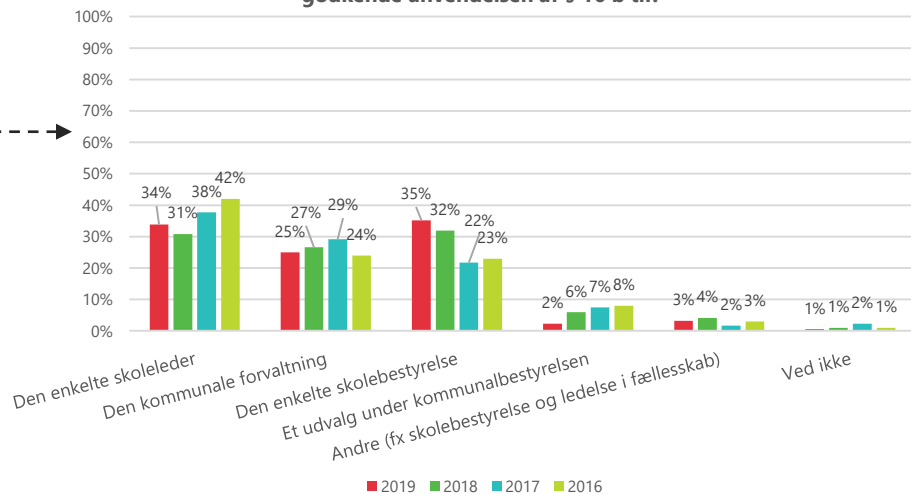
I både 2016, 2017 og 2018 tilkendegiver ca. en tredjedel af de skoler, som benytter sig af § 16 b, at det er kommunalbestyrelsen, der har godkendt anvendelsen af denne. Det er dog steget med 4 procentpoint i 2019 til 35%, endvidere ses det, at andelen af skoler, hvor kompetencen er uddelegeret er faldet med 8 procentpoint. 57% i 2019 mod 65% i 2018 fortæller, at kommunalbestyrelsen har delegeret kompetencen til anden side.

Figur 22. Hvem har godkendt anvendelsen af §16 b til at afkorte skoledagens længde?

Heraf er det oftest den enkelte skoleleder eller skolebestyrelsen, som kommunalbestyrelsen har delegeret kompetencen til. Den enkelte skolebestyrelse får stadig større grad ansvar for anvendelsen af § 16 b (34 %). Skolelederen har de seneste år i færre tilfælde få ansvaret for brugen af § 16 b (31 % i 2018), men i 2019 vender den tendens til en stigning til 34%.

Figur 23. Hvem har kommunalbestyrelsen givet kompetencen til at godkende anvendelsen af § 16 b til?

Note: Figur 23 er baseret på respondenter, der har svaret – Kommunalbestyrelsen har givet kompetencen til godkendelse til anden side i figur 22.

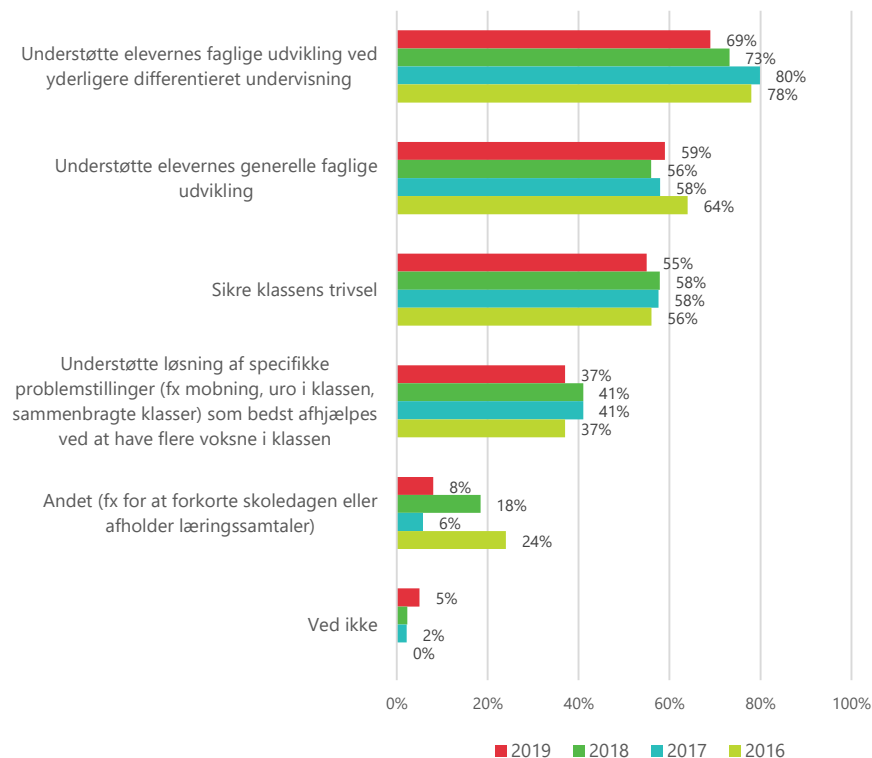
FORMÅL MED AT ANVENDE § 16b

7 ud af 10 af skolerne som benytter sig af § 16 b i 2019 angiver, at de gør det for at understøtte elevernes faglige udvikling ved yderligere differentieret undervisning. Konverteringen til yderligere differentieret undervisning er faldet med 9 procentpoint sammenlignet med 2016.

Omvendt er der sket en svag stigning til 59%, der siger de anvender paragraffen for at understøtte elevernes generelle faglige udvikling. 55% siger endvidere at formålet er at sikre klassens trivsel.

Samtidig tilkendegiver knap 40 % af skolerne, at brugen af paragraffen giver skolerne mulighed for at løse specifikke problemstillinger, som fx mobning, fordi de kan have flere voksne i klassen.

Figur 24. Hvad er formålet med at anvende § 16 b til at afkorte skoledagens længde? (mulighed for flere svar)

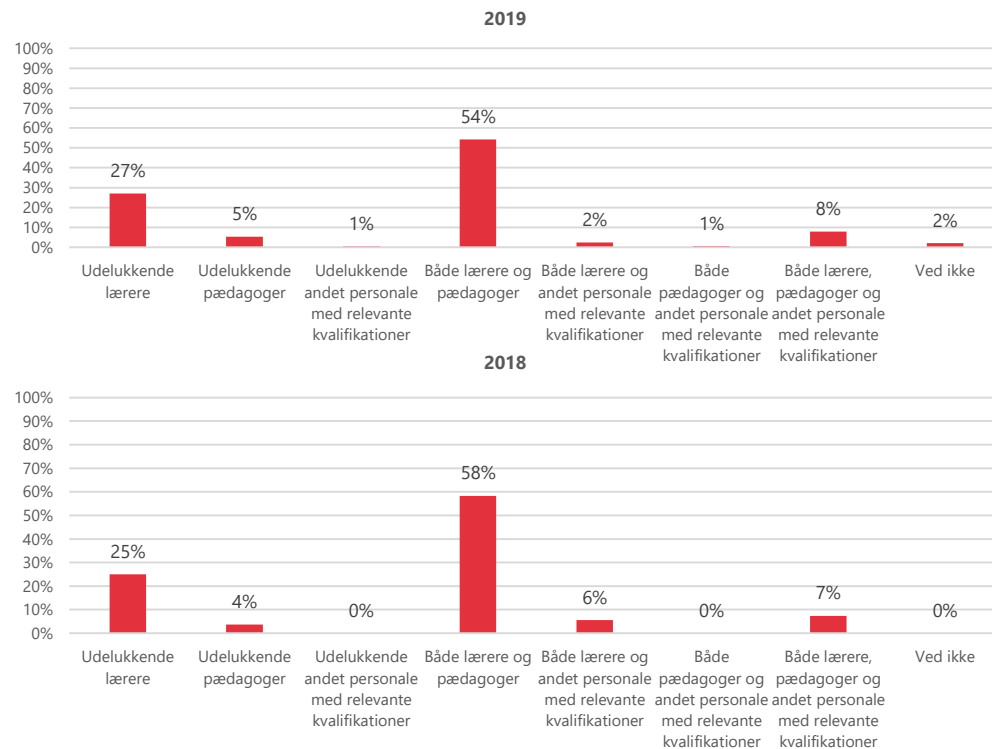
PERSONALE DER ANVENDES VED FLERE VOKSNE I KLASSEN

Langt størstedelen (mere end 9 ud af 10) af skolerne, som benytter sig af § 16 b, siger, at der indgår lærere blandt de personalegrupper, der anvendes ved bemanning af flere voksne i klassen som følge af § 16 b. Dette gør sig gældende i både 2017, 2018 og 2019.

For indskoling ses der en stigende tendens (fra 21 % i 2017 – 25% i 2017 - 28% i 2018), hvor lærere udelukkende bliver benyttet som bemanning.

De primære personalegrupper som benyttes, når der er en afkorting af skoledagens længde for indskoling, er fortsat en kombination af lærer og pædagoger. Det gælder 54% i 2019 mod 58% i 2018.

FIGUR 25 OG 26. HVILKE PERSONALEGRUPPER ANVENDES VED BEMANDING AF FLERE VOKSNE I KLASSEN, NÅR DER ER SKET EN AFKORTNING AF SKOLEDAGENS LÆNGDE PÅ BAGGRUND AF § 16 d?

Note: § 16 b er nu kun mulig at benytte i indskoling, hvorfor kun disse skoler har fået dette spørgsmål i år. I 2018 kan den samme skole indgå for både indskoling, mellemtrin og udskoling i figuren til venstre.

8 ANVENDELSE AF FOLKESKOLELOVENS § 16d

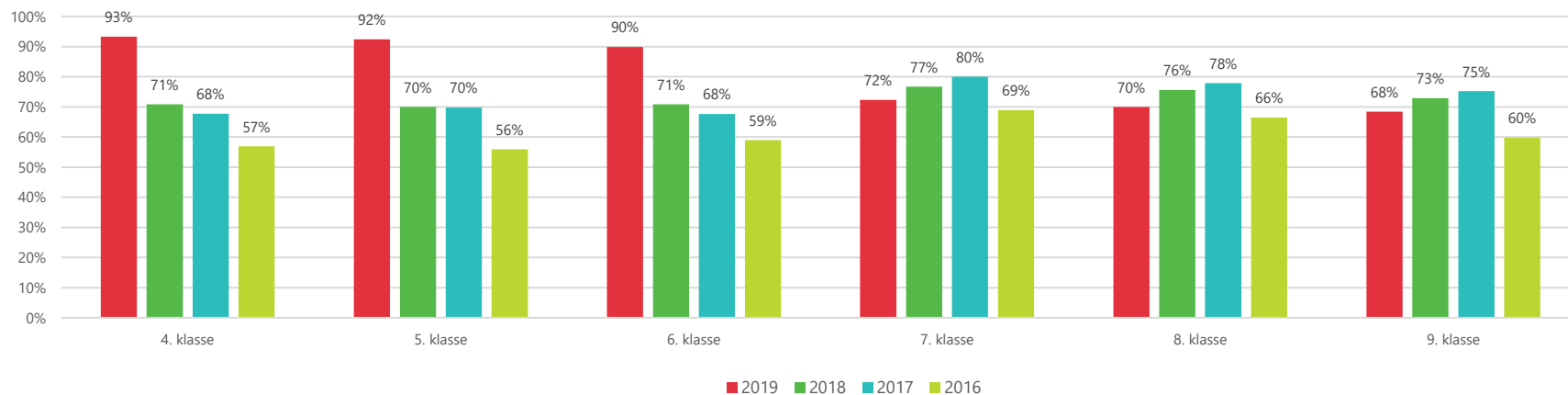
OMFANG AF § 16 d

§ 16 d giver mulighed for at mindske varigheden af undervisningstiden på 4-9 klassetrin, med henblik på at tilrettelæggelse af andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen eller til at give plads til konfirmationsforberedelser. Undervisningen kan forkortes med op til 2 ugentlige undervisningstimer. **74 %** af skolerne benytter muligheden i folkeskolelovens § 16 d til at afkorte skoledagens længde på mindst et klassetrin i indeværende skoleår.

Flere klasser på mellemtrinnet end i udskolingens får afkortet deres skoledag ved hjælp af § 16 d. På 93% af de skoler, der har valgt at benytte § 16 d, har mindst én klasse på 4. årgang fået afkortet skoledagen. Det gælder 92% af 5.klasserne og 90% af 6.klasserne. Lidt færre har i udskolingens afkortet skoledagen i udskolingens. Således er der mindst én 7 klasse der har fået afkortet skoledagen på 72% af skolerne. 70% af 8.klasserne og 68% af 9.klasserne.

Sammenlignes § 16 b de tidligere år med § 16 d, er der sket en markant stigning i procentdelen af skoler der afkorter skoledagen for mindst én klasse på mellemtrinnet (og indskolingens). I udskolingens er andelen derimod faldet.

Figur 27. Har mindst én klasse på det pågældende klassetrin fået afkortet skoledagens længde ved hjælp af §16 b/16 d?
(procentdel af skolerne, der afkorter skoledagen for mindst én klasse. NB. 2019 viser §16 d, mens de resterende år henviser til §16b)

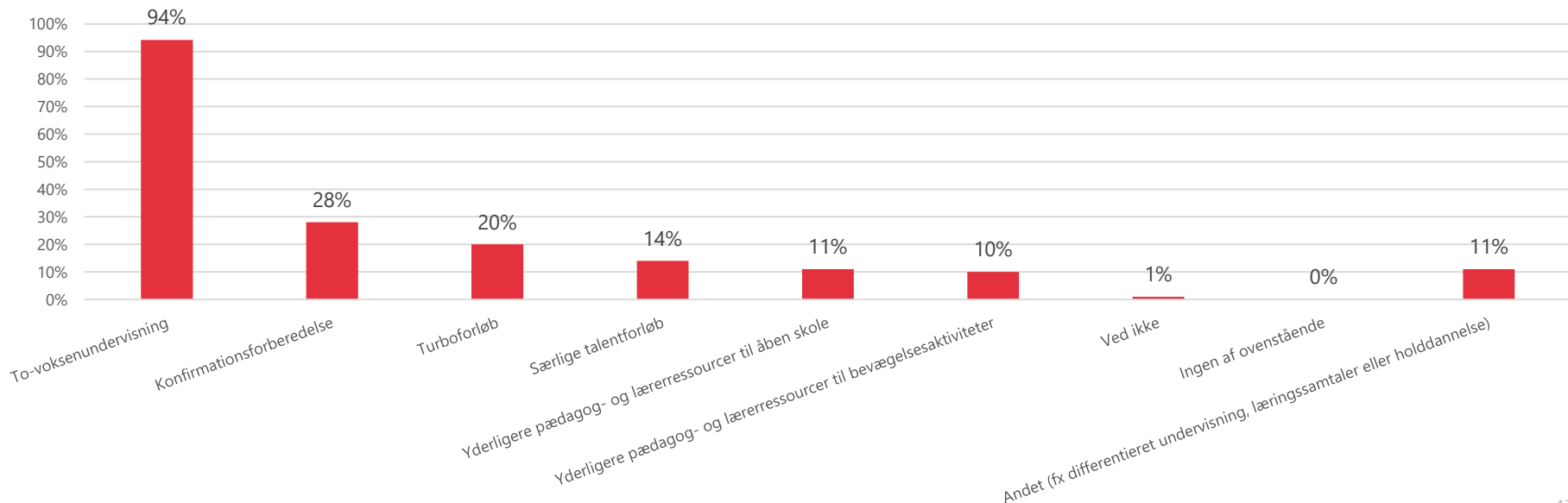
HVAD KONVERTERES DE OVERSKYDENE TIMER TIL?

Konverteret tid fra § 16 d benyttes i vid udstrækning til to-voksenundervisning. I 94% af tilfældene benyttes en del af de overskydende timer til to-voksenundervisning. 28% konvertere tiden til konfirmationsforberedelse, mens 20% har valgt at konvertere til turboforløb.

Noget færre, 11% har konverteret timerne til yderligere pædagog og lærerressourcer til enten åben skole eller bevægelsesaktiviteter.

Blandt de 11% der har svaret "andet", nævnes holddannelse/-deling, elevsamtaler, differentieret undervisning, AKT, særlig støtte.

Figur 28: Hvilke aktiviteter gennemføres på skolen, som følge af den tid der er konverteret i forbindelse med anvendelse af § 16 d? (mulighed for flere svar)

9 IMPLEMENTERING AF REFORMELEMENTER

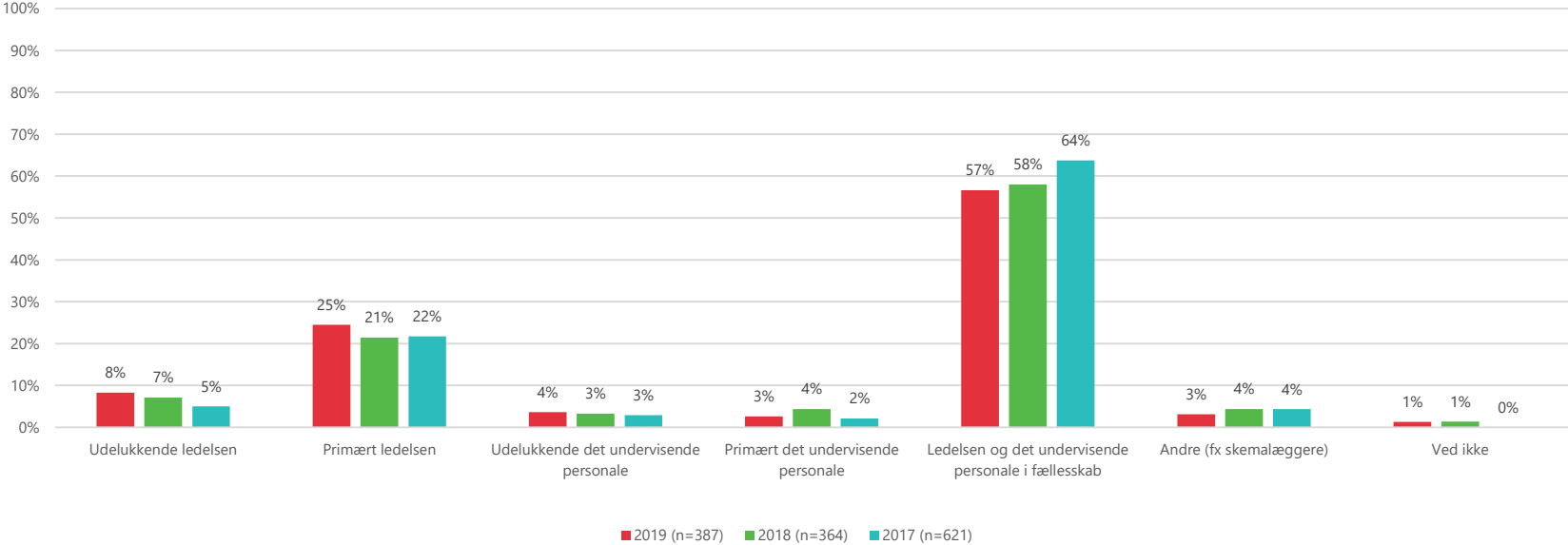

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Beslutning og varetagelse

Størstedelen af skolerne (57 %) siger, at ledelsen og det undervisende personale i fællesskab har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen. På hver fjerde skole er det primært ledelsen, der har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen.

Figur 29. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælpen og den faglig fordybelse på skolen for dette skoleår?

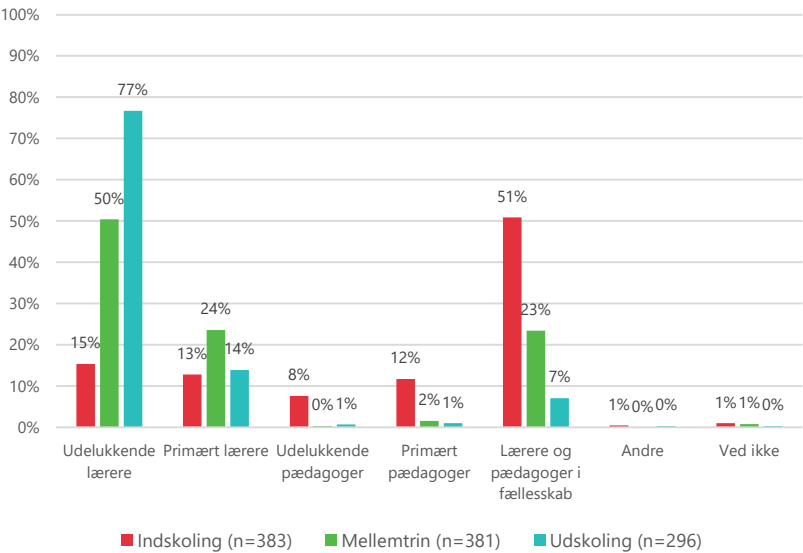

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

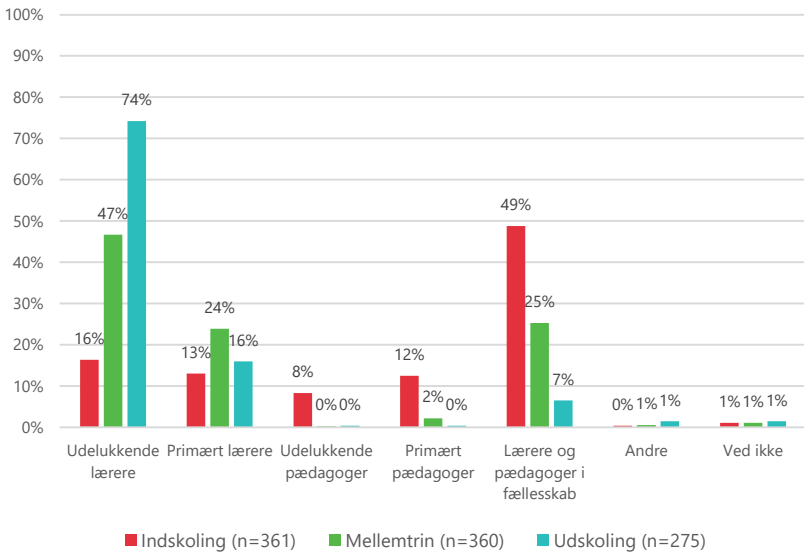
Beslutning og varetagelse

Størstedelen af skolerne udtrykker, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse udelukkende varetages af lærere på henholdsvis mellemtrinnet (50 %) og i udskoling (77 %). For indskoling svarer størstedelen af skolerne (51 %), at lektiehjælpen og den faglige fordybelse varetages af lærere og pædagoger i fællesskab. Det er samme tendens som i 2018.

Figur 30. Hvem varetager lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen i uge 35 - 2019?

Figur 31. Hvem varetager lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen i uge 35 - 2018?

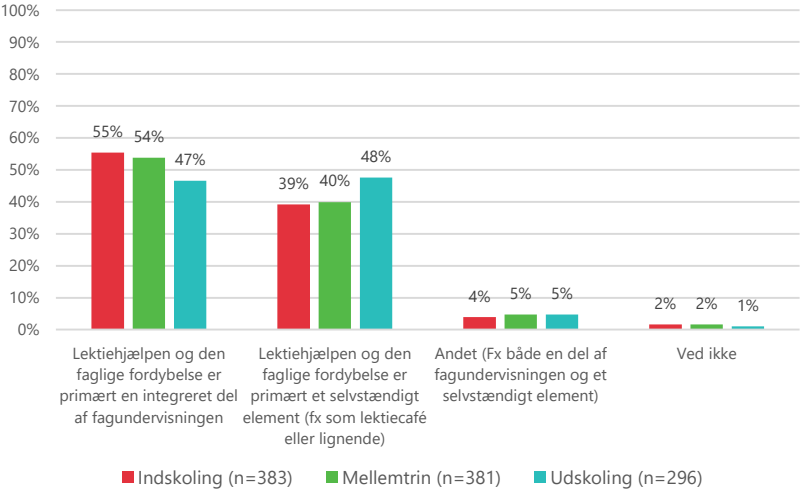

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

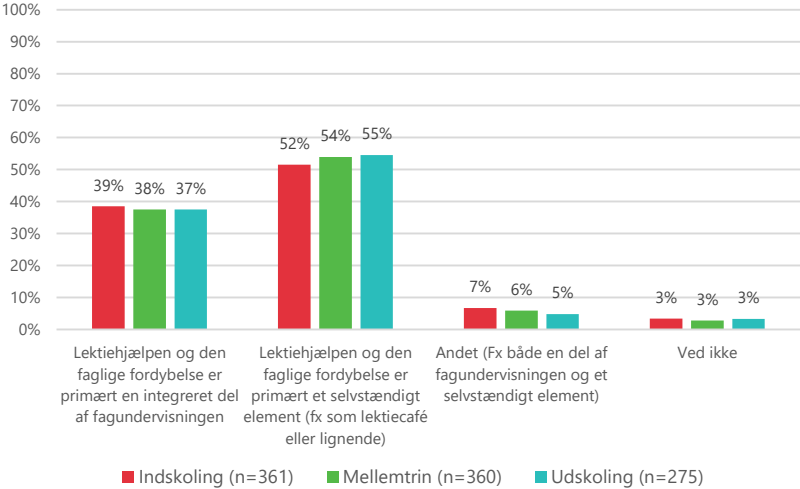
Placering på skoleskemaet

Der er sket et fald i andelen der tilkendegiver, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse primært er et selvstændigt element (fra 52-55% i 2018 til 39-48% i 2019). Omvendt er der sket en stigning i andelen der angiver, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse skemamæssigt er placeret som en integreret del af fagundervisningen i både indskoling, mellemtrin såvel i lidt mindre grad i udskolingen.

Figur 32. Hvordan er lektiehjælpen og den faglige fordybelse placeret skemamæssigt i uge 35? - 2019.

Figur 33. Hvordan er lektiehjælpen og den faglige fordybelse placeret skemamæssigt i uge 35? - 2018.

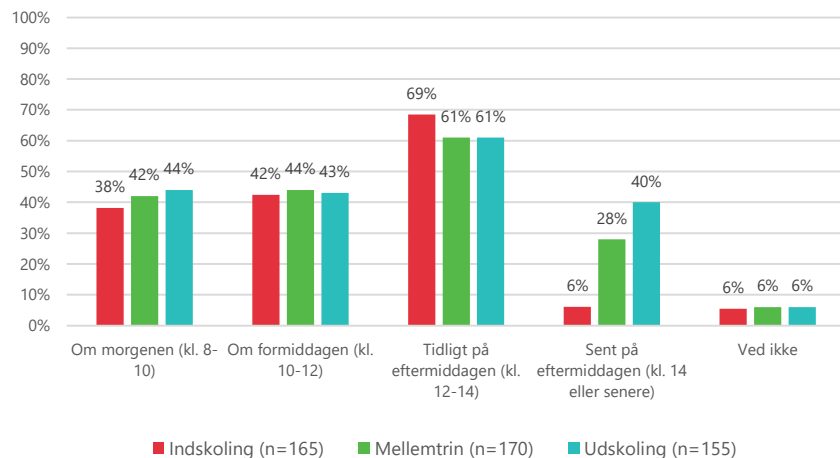

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

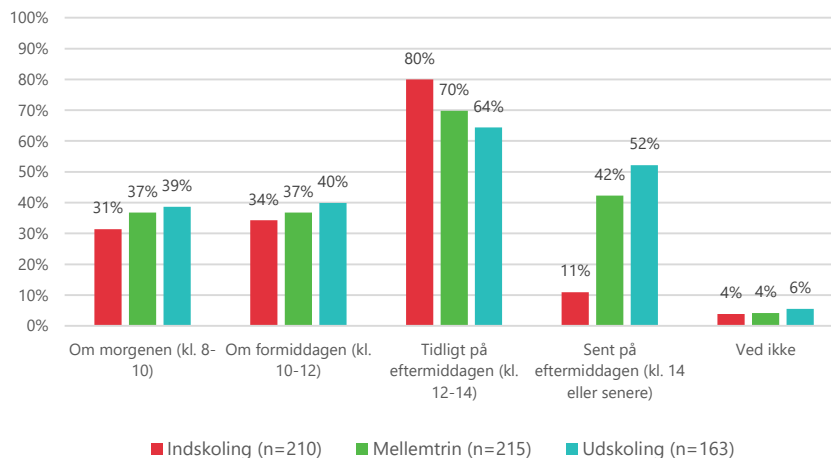
Placering på skoleskemaet

Størstedelen af skolerne placerer lektiehjælp og faglig fordybelse tidligt på eftermiddagen, uanset klassetrin (bemærk, at det er muligt at give flere svar). Der er større spredning mellem klassetrinene sent på eftermiddagen, hvor lektiehjælpen og den faglige fordybelsen sjældnere placeres sent om eftermiddagen for klasserne i indskoling end for de øvrige klassetrin. Den primære forskel mellem 2018 og 2019 er, at flere timer med lektiehjælp og faglig fordybelse igen finder sted før frokost, mens færre timer finder sted om eftermiddagen.

Figur 34. Hvornår på dagen placeres lektiehjælpen og den faglige fordybelse i uge 35? (mulighed for flere svar) – 2019.

Figur 35. Hvornår på dagen placeres lektiehjælpen og den faglige fordybelse i uge 35? (mulighed for flere svar) – 2018.

Disse spørgsmål er kun blevet besvaret af de skoler, hvor lektiehjælp og faglig fordybelse indgår som et selvstændigt element på skoleskemaet.

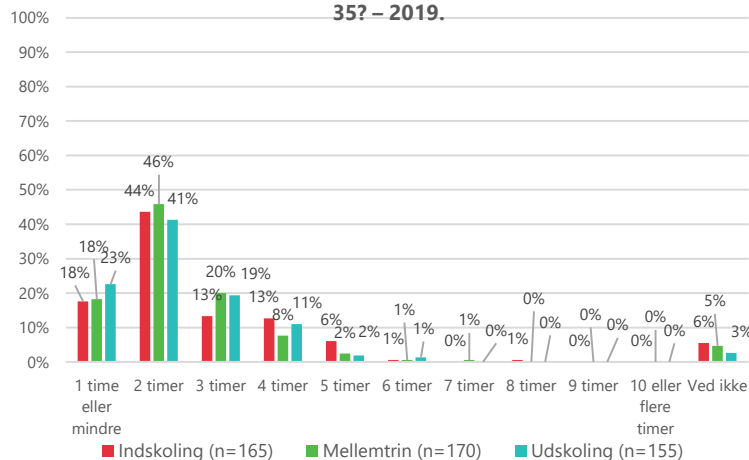
LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Antal skemalagte timer

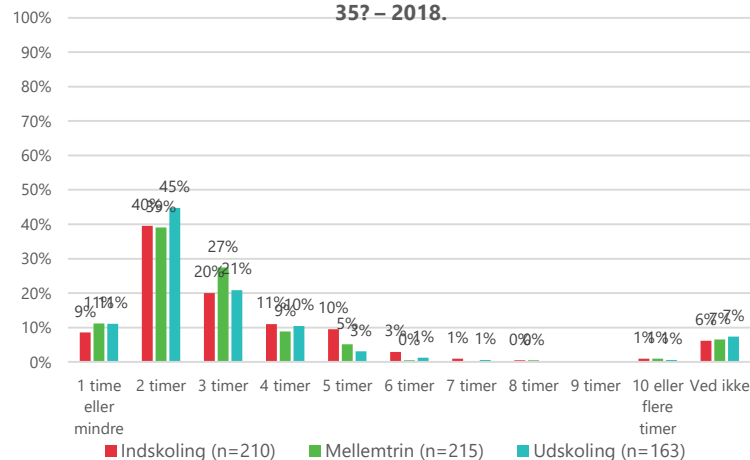
De fleste skoler har for 2019 angivet, at de i gennemsnit har skemalagt 2 timer til lektiehjælp og faglig fordybelse. For eleverne i indskoling og på mellemtrinnet oplyser cirka 45 % af skolerne, at der i gennemsnit er skemalagt 2 timer i løbet af uge 35. For udskoling svarer 41% af skolerne, at der for eleverne her er skemalagt 2 timer til lektiehjælp og faglig fordybelse.

Sammenlignes indskolingens skemalagte timer til lektiehjælp og faglig fordybelse i 2018 og 2019, er der blevet færre skemalagte timer til lektiehjælp og faglig fordybelse i indskoling.

Figur 36. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til lektiehjælp og faglig fordybelse i løbet af uge 35? – 2019.

Figur 37. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til lektiehjælp og faglig fordybelse i løbet af uge 35? – 2018.

Det generelle indtryk er, at skolerne svarer ud fra antallet af lektioner og ikke nødvendigvis antallet af klokketimer.

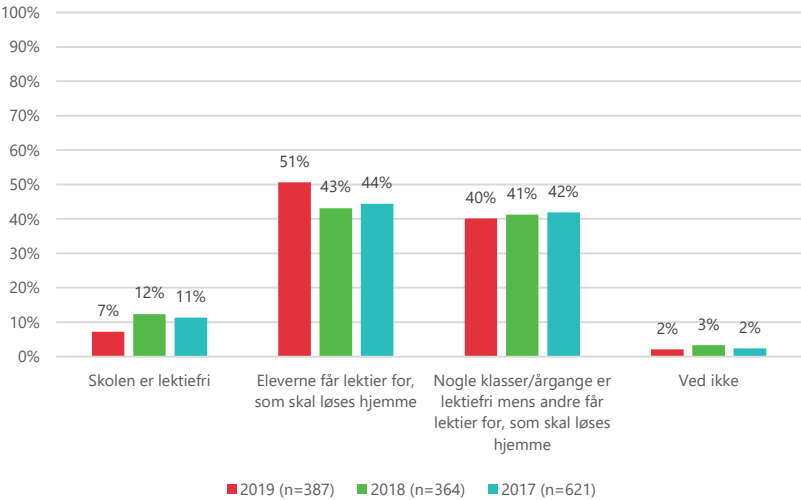
Disse spørgsmål er kun blevet besvaret af de skoler, hvor lektiehjælp og faglig fordybelse indgår som et selvstændigt element på skoleskemaet.

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Udbredelsen af lektiefri skoler og klassetrin

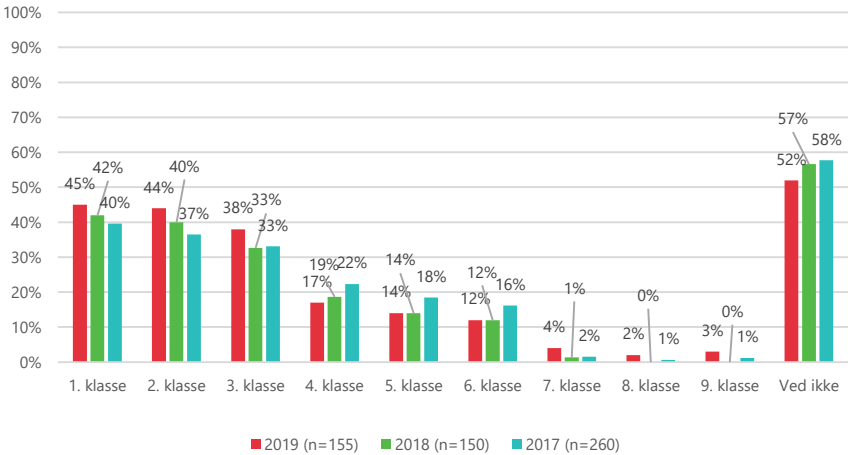
Kun 7% af skolerne - og færre end de foregående år, tilkendegiver at være lektiefrie. Tilsvarende siger godt 51 % af skolerne, at eleverne får lektier for, som skal løses hjemme, hvilket er en stigning i forhold til tidligere år. 40% siger at nogle klasser/årgange er lektiefri, mens andre får lektier for, som skal løses hjemme.

Figur 38. Er skolen "lektiefri" eller får eleverne lektier for, som skal løses hjemme i løbet af uge 35?

Andelen af skoler, der angiver, at de forskellige klassetrin er lektiefrie, aftager i takt med at klassetrinene stiger, gående fra 1. klasse (45 %) til 9. klasse (3 %). Særligt sker der et skifte mellem indskoling, mellemtrin og udskoling.

Figur 39. Hvilke klassetrin på skolen er lektiefri i uge 35? (mulighed for flere svar)

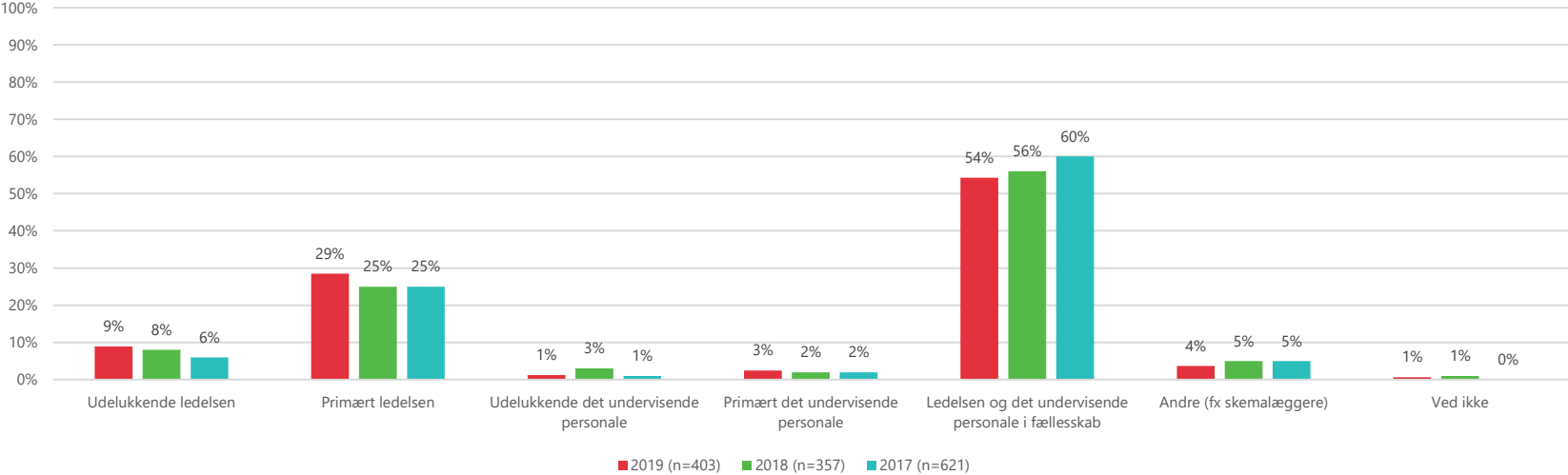

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Beslutning og varetagelse

Lidt over halvdelen af skolerne udtrykker, at den skemamæssige placering af den understøttende undervisning er besluttet af ledelsen og det undervisende personale i fællesskab. Tilsvarende siger en tredjedel, at det primært er ledelsen, der har besluttet den skemamæssige placering af den understøttende undervisning på skolen i indeværende skoleår. Der ses en tendens til, at ledelsen i højere grad end tidligere beslutter den skemamæssige placering af den understøttende undervisning.

Figur 40. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af den understøttende undervisning på skolen for dette skoleår?

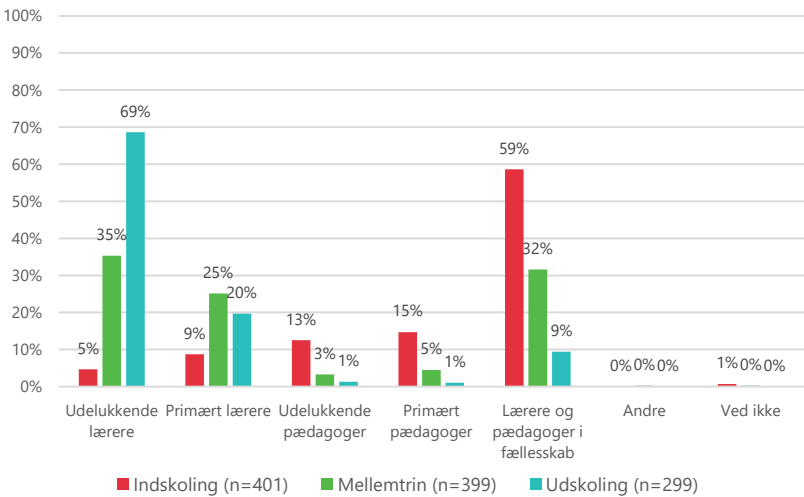

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Beslutning og varetagelse

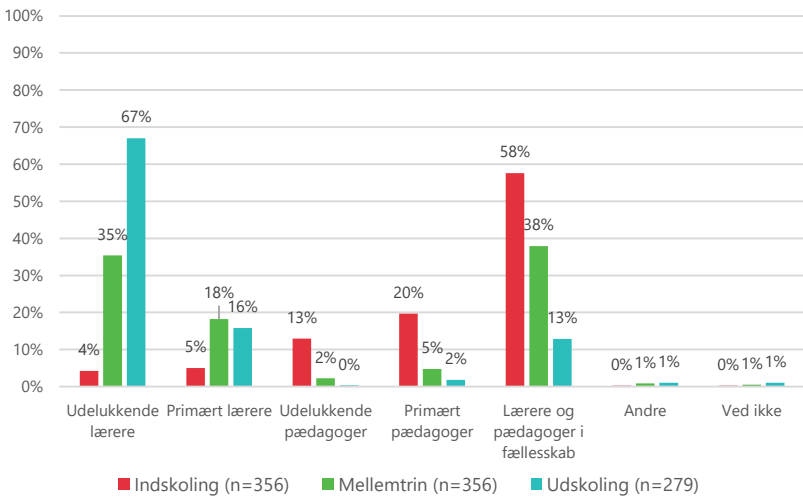
I indskolingen varetages den understøttende undervisning i 6 ud af 10 af tilfældene af lærere og pædagoger i fællesskab. På mellemtrinnet varierer det mere. Her er det enten udelukkende lærerne (35%), lærere og pædagoger i fællesskab (32%) eller primært lærerne (25%). I udskolingen er det i 7 ud af 10 tilfælde udelukkende lærerne der varetager den understøttende undervisning.

Figur 41. Hvem varetager den understøttende undervisning på skolen i uge 35? - 2019

Andelene har ikke ændret sig specielt i forhold til 2018. Den største forskel findes på mellemtrinnet, hvor lærerne i lidt højere grad varetager den understøttende undervisning. Samtidig ses der et fald i andelen af skoler, hvor det enten er lærerne og pædagoger i fællesskab eller primært pædagoger som varetager den understøttende undervisning.

Figur 42. Hvem varetager den understøttende undervisning på skolen i uge 35? - 2018

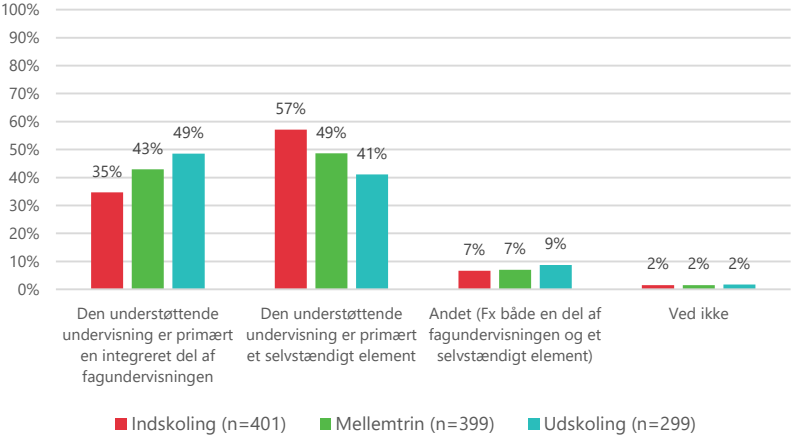

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Placering på skoleskemaet

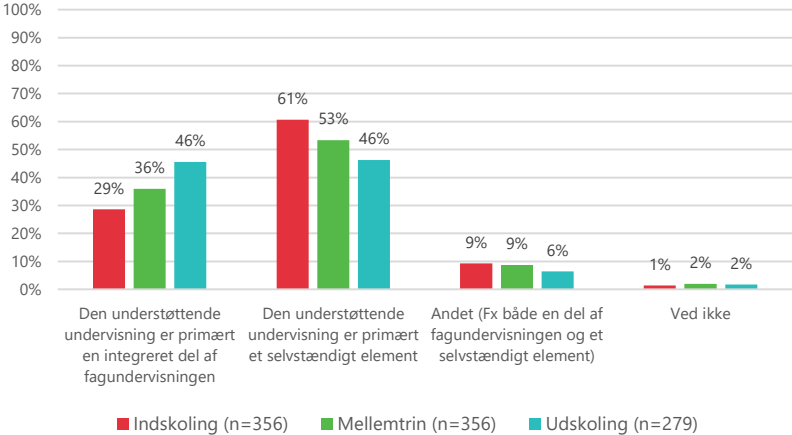
Procentandelen af skoler, der placerer den understøttende undervisning, som en integreret del af fagundervisningen, stiger gradvist fra indskoling til udskoling. Samtidig angiver 57% af indskolings skolerne, at den understøttende undervisning primært er et selvstændigt element, mens 49 % og 41% angiver, at det primært er et selvstændigt element for henholdsvis mellemtrinnet og udskoling. Det er lidt lavere end i 2018.

Figur 43. Hvordan er den understøttende undervisning placeret skemamæssigt i uge 35 – 2019

Sammenlignet med 2018 er der altså en tendens til, at den understøttende undervisning i lidt lavere grad er et selvstændigt element, men i højere grad er en integreret del af fagundervisningen. Den tendens gør sig gældende i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling.

Figur 44. Hvordan er den understøttende undervisning placeret skemamæssigt i uge 35 - 2018

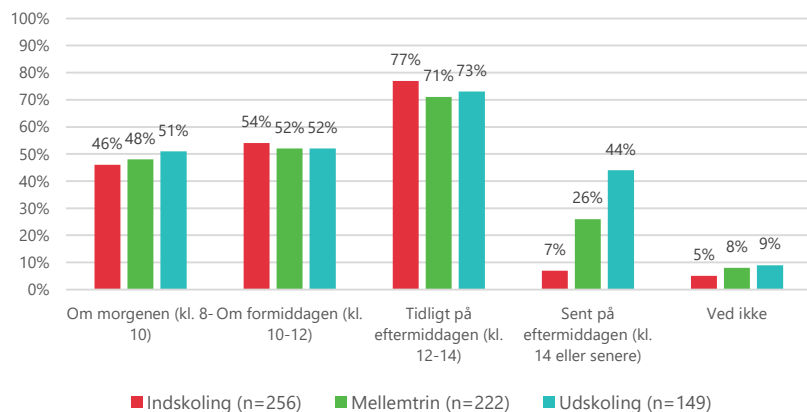

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Placering på skoleskemaet

Størstedelen af skolerne angiver, at den understøttende undervisning primært placeres tidligt på eftermiddagen, men halvdelen af skolerne oplyser også, at den understøttende undervisning placeres enten om morgenen eller om formiddagen. Næsten halvdelen skolerne placerer den understøttende undervisning sent på eftermiddagen for udskoling.

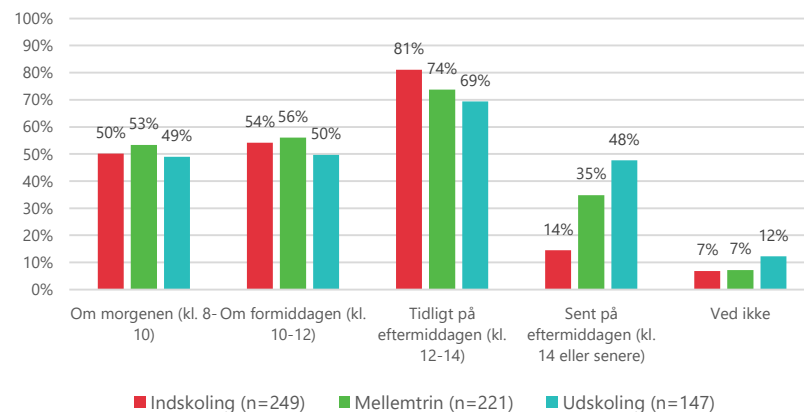
Figur 45. Hvornår på dagen placeres den understøttende undervisning i uge 35? - 2019
(mulighed for flere svar)

For melletrin og indskoling er andelen lavere med henholdsvis 26% og 7%, der placerer den understøttende undervisning efter kl. 14.

Der er generelt kun meget små forskelle i fordelingen af tidspunktet for den understøttende undervisning i 2019 sammenlignet med 2018.

Figur 46. Hvornår på dagen placeres den understøttende undervisning i uge 35? - 2018
(mulighed for flere svar)

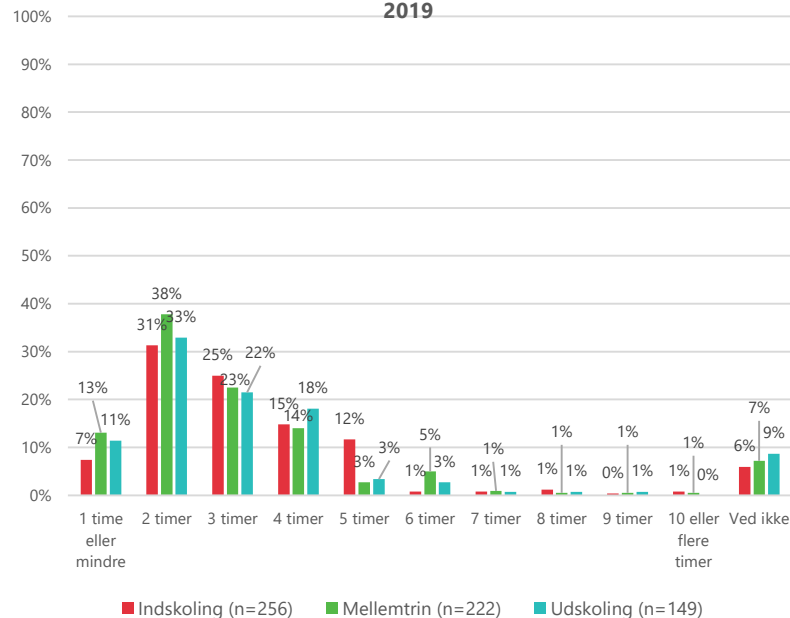
UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Antal skemalagte timer

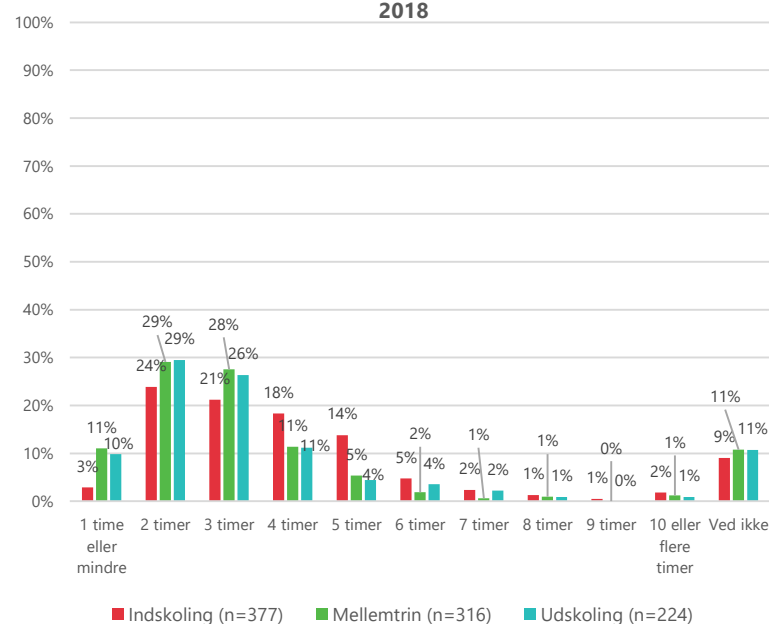
Hovedparten af skolerne siger, at de i gennemsnit har skemalagt 2-3 timer til understøttende undervisning i uge 35 på de forskellige klassetrin.

Andelen af skoler der har tilkendegivet i gennemsnit at have skemalagt 2 timer til understøttende undervisning i uge 35 er steget en smule sammenlignet med 2018.

Figur 47. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til understøttende undervisning i løbet af uge 35? - 2019

Figur 48. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til understøttende undervisning i løbet af uge 35? - 2018

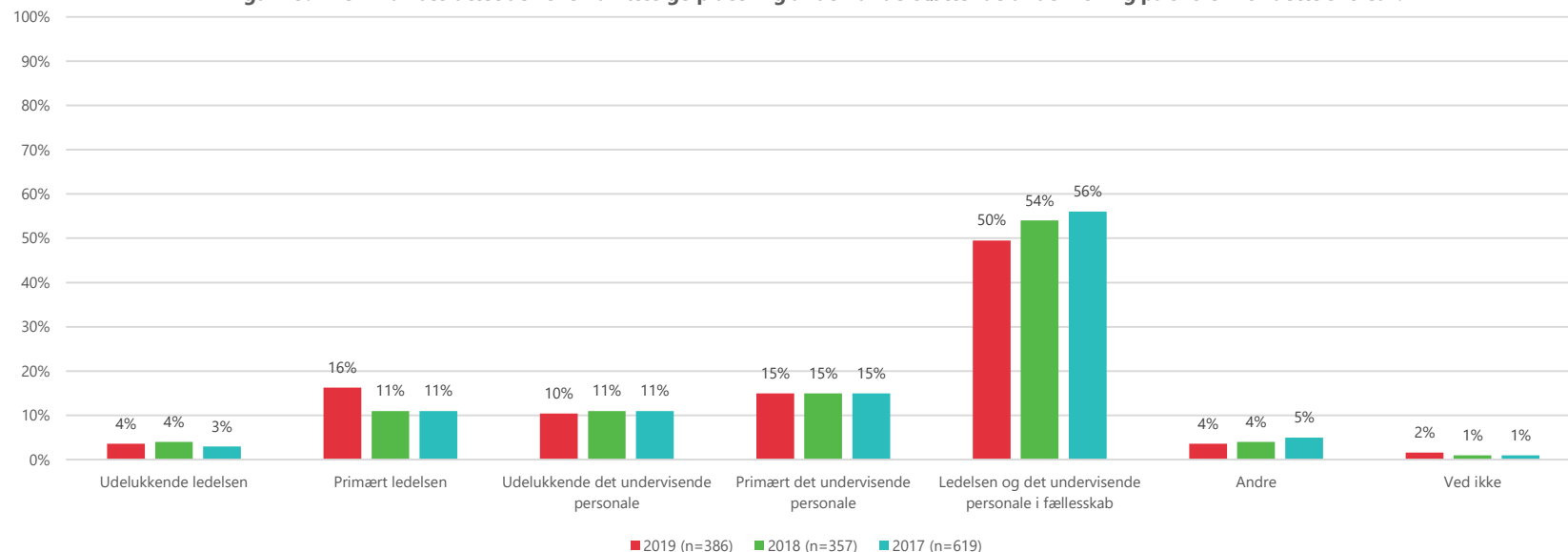
Det generelle indtryk er, at skolerne svarer ud fra antallet af lektioner og ikke nødvendigvis antallet af klokketimer

MOTION OG BEVÆGELSE

Beslutning og varetagelse

Halvdelen af skolerne har angivet, at ledelsen og det undervisende personale i fællesskab har besluttet den skemamæssige placering af motion og bevægelse på skolen. Det er et fald på 4 procentpoint sammenlignet med 2018 og lidt mere, sammenlignes med 2017. Tilsvarende er der sket en stigning i andelen der i 2019 har svaret primært ledelsen.

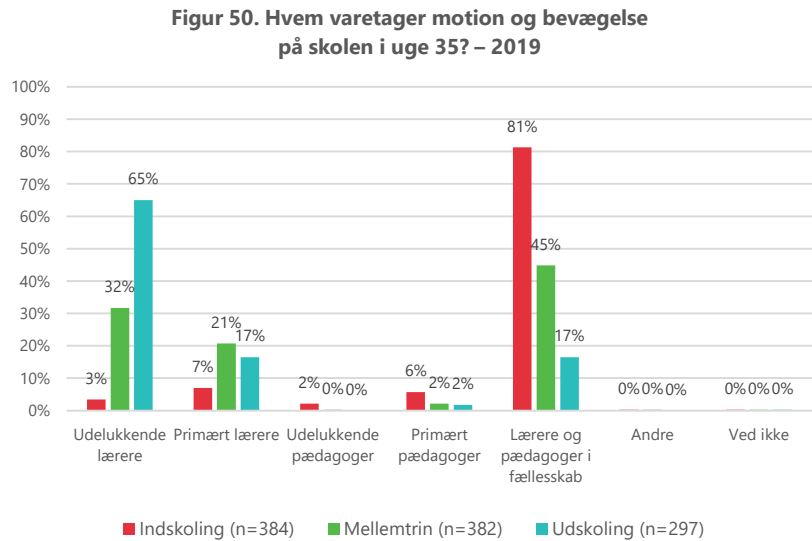
Figur 49. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af den understøttende undervisning på skolen for dette skoleår?

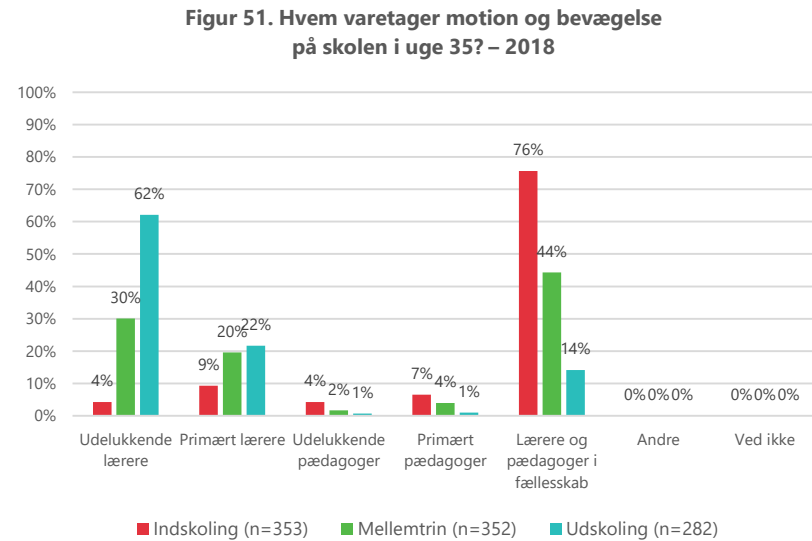
MOTION OG BEVÆGELSE

Beslutning og varetagelse

Lærere og pædagoger varetager i fællesskab motion og bevægelse i indskolingen på 81% af skolerne. Her er sket en lille stigning siden 2018 på 5 procentpoint. I udskolingen angiver 17 % af skolerne, at det primært er lærere, der varetager motion og bevægelse på skolen. Det er endvidere en stigning på 5 procentpoint.

Mellemtrinnet variere mere, med 45 % der siger, at lærere og pædagoger varetager undervisningen i fællesskab, mens 32 % siger, at motion og bevægelse udelukkende varetages af lærere og 21 % primært af lærere.

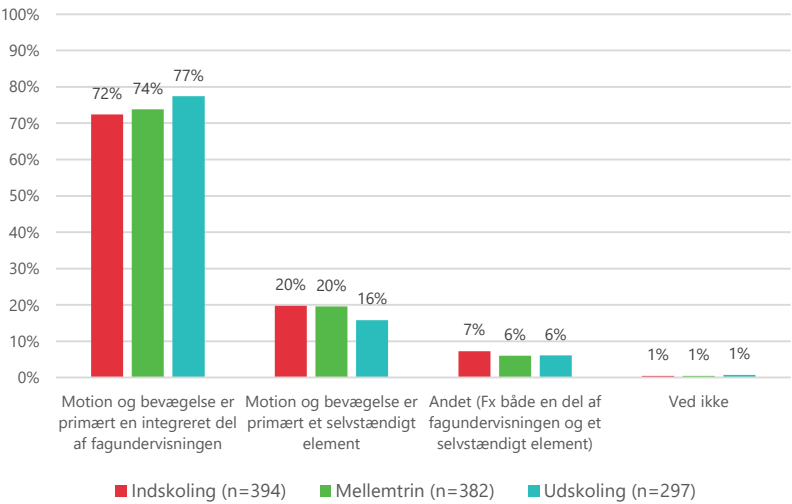

MOTION OG BEVÆGELSE

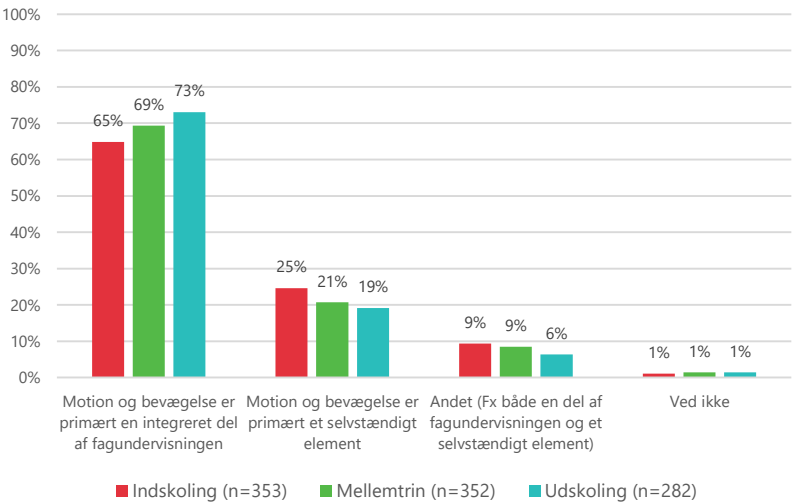
Placering på skoleskemaet

Størstedelen af skolerne siger, at motion og bevægelse primært er en integreret del af fagundervisningen både for indskolingen (72%), mellemtrinnet (74%) og udskolingen (77%). Sammenlignet med 2018 er ligger motion og bevægelse oftere som en integreret del af undervisningen.

Figur 52. Hvordan er motion og bevægelse placeret skemamæssigt i uge 35? - 2019

Figur 53. Hvordan er motion og bevægelse placeret skemamæssigt i uge 35? - 2018

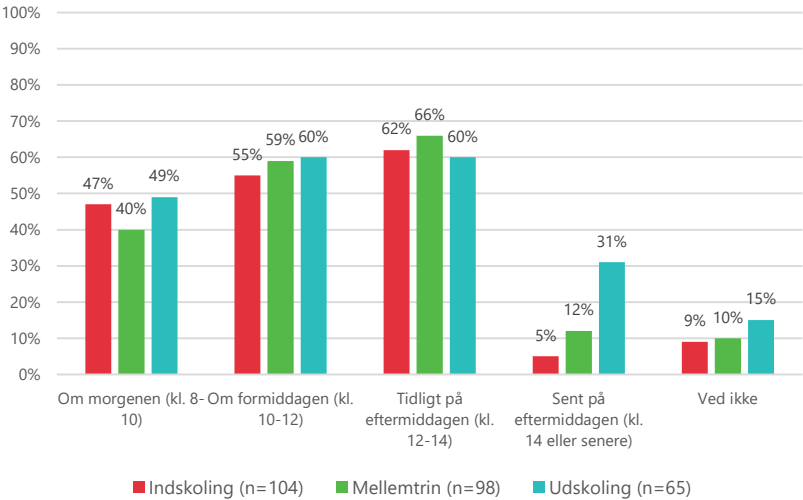
MOTION OG BEVÆGELSE

Placering på skoleskemaet

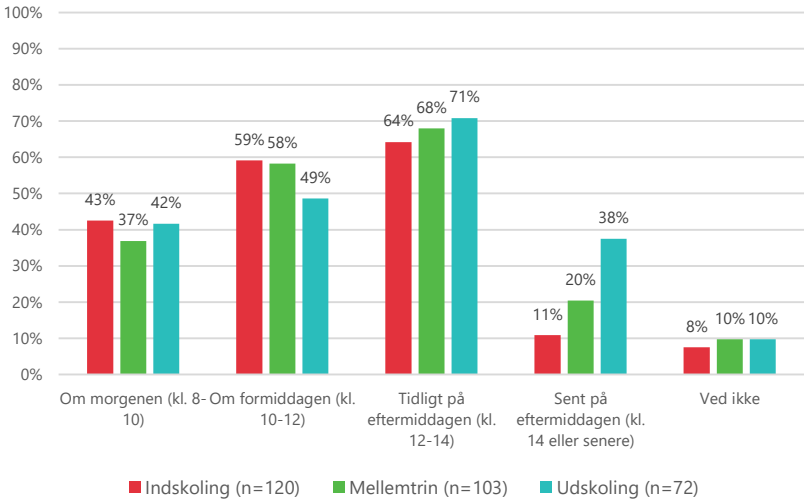
På de fleste skoler, hvor motion og bevægelse primært er et selvstændigt element, placeres det om formiddagen eller tidligt på eftermiddagen. Fordelingen af skolernes placering af motion og bevægelse er relativt ens på tværs af klassetrin, dog er skolerne væsentligt mere tilbøjelige til at placere

motion og bevægelse kl. 14 eller senere for udskolingens sammenlignet med mellemtrinnet og indskoling. Der ses en tendens til at skolerne, sammenlignet med 2018, placerer udskolingens motion og bevægelse om formiddagen på bekostning af om eftermiddagen.

Figur 54. Hvornår på dagen placeres motion og bevægelse i uge 35? - 2019 (mulighed for flere svar)

Figur 55. Hvornår på dagen placeres motion og bevægelse i uge 35? - 2018 (mulighed for flere svar)

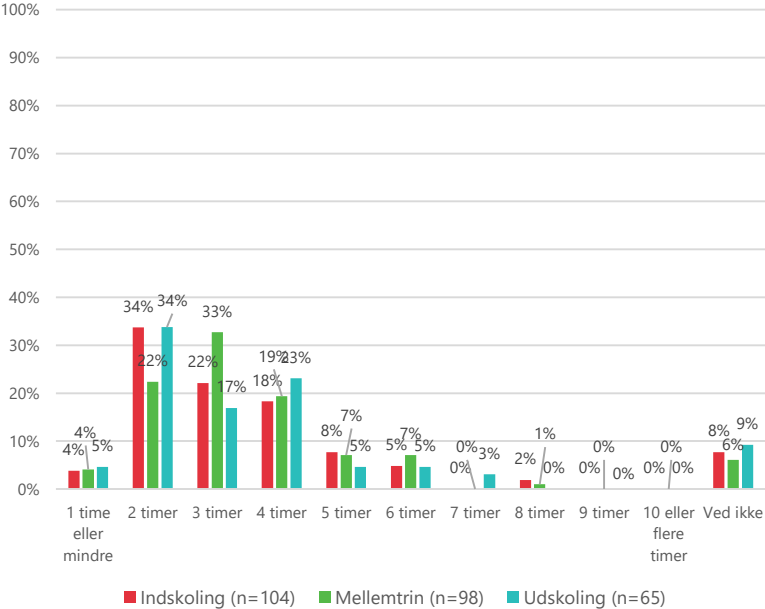
Note: I Figur 42b er andelen for udskoling ikke magen til andelen som blev rapporteret i 2017. Det skyldes, at udskoling i 2017 havde fået tildelt andelen for mellemtrinnet, hvorfor fordelingerne for de to trin var ens.

MOTION OG BEVÆGELSE

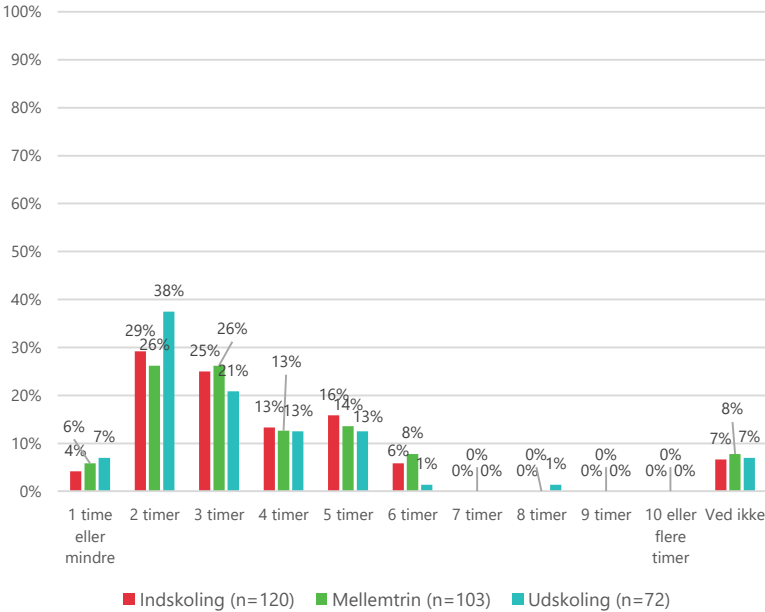
Antal skemalagte timer

I indskolingen og udskolingen har 34 % 2 timers skemalagt motion og bevægelse. Det er væsentligt lavere på mellemtrinnet, hvor 22 % har to timer skemalagt og 33 % 3 timer skemalagt. Der er en svag tendens til, at antallet af skemalagte timer til motion og bevægelse er faldet lidt i indskolingen. Samtidigt er det steget for udskolingen og mellemtrinnet. Kun få har kun skemalagt én times motion og bevægelse.

Figur 56. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til motion og bevægelse i løbet af uge 35? - 2019

Figur 57. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til motion og bevægelse i løbet af uge 35? - 2018

Det generelle indtryk er, at skolerne svarer ud fra antallet af lektioner og ikke nødvendigvis antallet af klokketimer

10 PRIORITERING AF MIDLER TIL KVALITETSLØFT

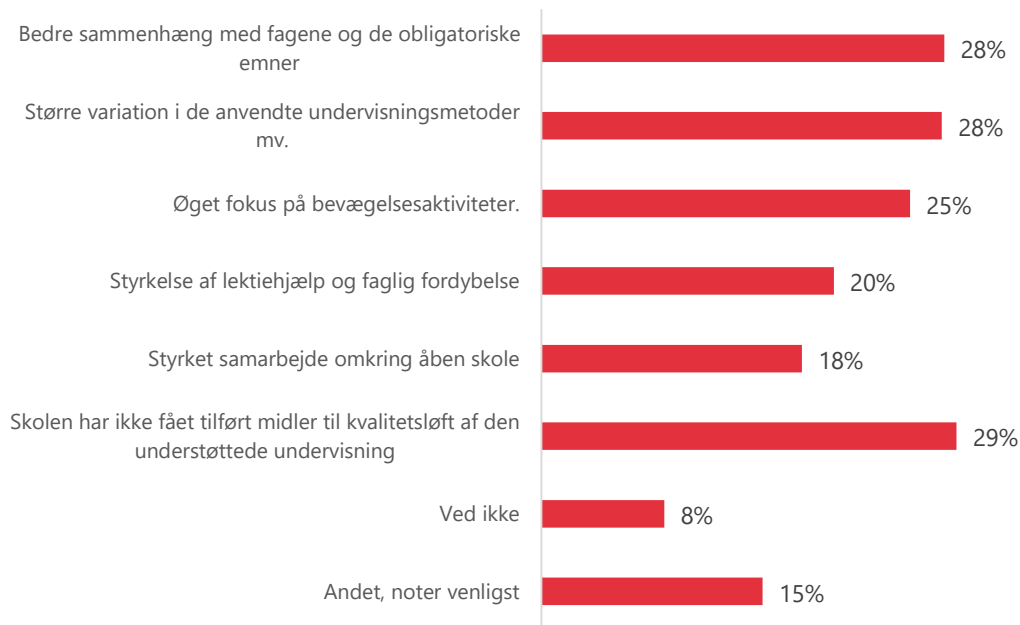
PRIORITERING AF MIDLER TIL KVALITETSLØFT

Med den politiske aftale fra januar 2019 om "Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed – justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole" er der tilført nye midler til et kvalitetsløft af den understøttende undervisning.

Skolerne prioriterer oftest midlerne til dette løft på områderne; bedre sammenhæng mellem fag og obligatoriske emner, større variation i undervisningsmetoder, samt øget fokus på bevægelse (25-28 %).

29% af skolerne angiver, at de ikke har fået tilført midler til kvalitetsløft af den understøttede undervisning.

Figur 58. Hvilke områder har I på jeres skole valgt at prioritere i forhold til de tilførte midler til kvalitetsløft af den understøttende undervisning?

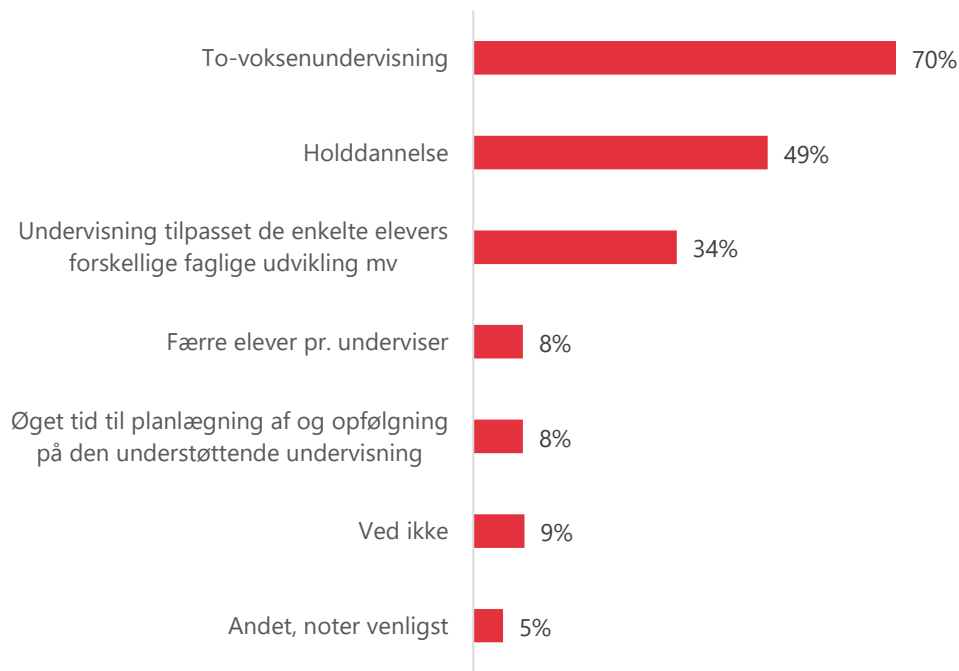

Note: n=591. I tabellen indgår kun besvarelser indsamlet via web- eller telefoninterview.

UDMØNTNING AF MIDLER TIL KVALITETSLØFT

Ud af de skoler, der har fået tilført midler til kvalitetsløft af den understøttende undervisning, angiver størstedelen (70 %), at midlerne er brugt til to-voksenundervisning. Knap halvdelen af skolerne har brugt midler til holddannelse, og 34% til undervisning tilpasset enkelte elevers faglige udvikling.

Figur 59. Hvordan har skolen udmøntet midlerne til kvalitetsløft af den understøttende undervisning?

Note: n=422. I tabellen indgår kun besvarelser indsamlet via web- eller telefoninterview.

11 METODE OG REPRÆSENTATIVITET

METODE

Dataindsamling

Populationen omfatter alle danske folkeskoler med undervisning på 1. – 9. klassetrin, svarende til 1.060 skoler. Skoler med flere undervisningssteder indgår én gang.

Oplysningerne om, hvornår skoledagen slutter for de enkelte klasser, er indsamlet den 26. august-19. september 2019 med udgangspunkt i klasseskemaer for uge 35 gennem:

1. Et webbaseret spørgeskema, som alle skoler blev inviteret til at deltage i via en e-mail til skolens hovedpostkasse.
2. Telefoninterview med skoler, som ikke besvarede det webbaseret spørgeskema.
3. Søgning på skolens hjemmeside efter om skoleskemaer for samtlige klasser er tilgængelige her.

Spørgeskemaerne er besvaret af en repræsentant fra skolens ledelse, en administrativ medarbejder eller andre, der har overblik over skolens undervisningstid.

Datagrundlag

Datagrundlaget består af oplysninger fra 759 skoler, svarende til 72% af populationen. I forhold til dataindsamlingsmetoder fordeler oplysningerne sig således:

Tabel 26: Skoler opdelt på dataindsamlingsmetode

Metode	Antal skoler	Procent
Spørgeskema (web)	559	73,6 %
Spørgeskema (telefon)	32	4,2%
Hjemmeside	168	22,1 %
Total	759	100 %

For at reducere interviewlængden af hensyn til skolerne, blev der i spørgeskemaet (web/telefon) blot spurgt ind til tre klassetrin på skolen (én i hhv. indskoling, mellemtrinnet og udskoling). Undersøgelsens repræsentativitet er sikret ved tilfældigt at tildele skolerne i web- og telefonbesvarelserne en klasse på hvert trin. I hjemmesidesøgningen er oplysninger om alle klasser på alle trin indsamlet.

Note: Enkelte skoler bryder med den klasseopdelte struktur (eksempelvis i form af aldersintegration eller anden sammenlægning af klasser), men er medtaget i undersøgelsen. Hvis en skole eksempelvis har slået 3. og 4. klasse sammen, indgår besvarelsen på begge disse klassetrin.

BESKRIVELSE AF SKOLERNE OG DERES REPRÆSENTATIVITET

Der indgår som tidligere nævnt 759 skoler i undersøgelsen. Der indgår skoler fra 96 kommuner. Tabel 29 nedenfor viser skolernes fordeling på de fem regioner. Som det ses svarer fordelingen i meget høj grad til skolernes faktiske fordeling i landet.

24 % af skolerne har under ti klasser, 31 % har 10-19 klasser, 32 % har 20-29 klasser, 8 % har 30-39 klasser og de resterende 5 % af skolerne har 40 klasser eller flere.

Den anvendte fremgangsmåde, herunder kombinationen af flere forskellige datakilder, giver derfor grundlag for at formode, at undersøgelsens resultater er repræsentative for alle landets folkeskoler med undervisning på 1.-9. klassetrin.

Tabel 27: Folkeskoler opdelt på region

Region	Stikprøve - Antal skoler	Stikprøve - Procent	Population - Antal skoler	Population - Procent	Difference - Pct.point
Hovedstaden	159	20,9%	235	22,2%	-1,2%
Midtjylland	229	30,2%	304	28,7%	1,5%
Nordjylland	92	12,1%	124	11,7%	0,4%
Sjælland	111	14,6%	152	14,3%	0,3%
Syddanmark	168	22,1%	245	23,1%	-1,0%
Total	759	100,0%	1060	100,0%	

BESKRIVELSE AF SKOLERNE OG DERES REPRÆSENTATIVITET

Som beskrevet foretages undersøgelsen i uge 35. At gennemføre undersøgelsen på samme tidspunkt hvert år giver mulighed for at tage højde for sæsonudsving i sammenligningen af skoledagens længde over tid og giver det bedste grundlag for sammenlignelighed over tid. De fleste skoler har det samme skema hele året, men kun få får nye skemaer oftere end hvert halve år. Dette indikerer, at undersøgelsens resultater formegentlig kun vil ændre sig meget lidt, hvis undersøgelsen blev gennemført på et andet tidspunkt af året. At over halvdelen af skolerne har samme skema hele året og yderligere lidt over hver femte kun skifter skema en gang om året vidner om, at skoleskemaerne generelt ikke

Tabel 28: Hvor ofte får klasserne typisk nye skoleskemaer i løbet af året

Hyppeghed for nye skemaer	Procentandel
Klasserne har det samme skema hele skoleåret	61,7 %
Klasserne får nyt skema hvert halve år	21,8 %
Klasserne får nyt skema tre-fire gange om året	6,8 %
Klasserne får nyt skema hver måned	0,3 %
Klasserne får nyt skema hver uge / de følger ét skema i lige uger og et andet skema i ulige uger	1,7 %
Andet	7,7 %
Total	100,0 %

varierer meget i løbet af året. For de sidste 16,5 % af skolerne, som skifter skoleskema mere end en gang om året, vil det have større betydning for billedet af skoledagen på den enkelte skole og det enkelte klassetrin på skolen, hvornår på året kortlægningen af skoledagens længde gennemføres. På et aggregeret niveau har sådanne udsving dog tendens til at udligne sig selv, og det kan derfor med rimelighed forventes, at hvis nogle skoler skifter skema, så eleverne får en lidt kortere uge vil andre skoler skifte skema, så eleverne på disse skoler får en lidt længere uge.

Note: I tabellen indgår kun besvarelser indsamlet via web- eller telefoninterview. n=588

UDREGNINGSMETODE: KLASSE- OG ELEVTAL PÅ LANDSPLAN

I kortlægningen af skoledagens længde er fokus særligt på skoler og klassetrin med lange skoledage, dvs. undervisning efter 14.00 for klasserne i indskoling, undervisning efter 14.30 for klasserne på mellemtrinnet og undervisning efter 15.00 for klasserne i udskoling. Et andet fokus er, hvor mange skoler og klassetrin, der har afkortet skoledagens længde ved folkeskolelovens § 16 b. Såvel skoledagens længde som anvendelsen af muligheden i folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde opgøres begge i antal skoler samt antal klasser. Med afsæt i kortlægningens repræsentativitet og Danmarks Statistiks klassekvotienter, er det ligeledes muligt at aggregere tallene til klasse- og elevtal på landsplan. I det følgende beskrives, hvorledes denne omregning er udført.

Udregning af elevtal i undersøgelsen

Klassekvotienterne per årgang anvendes til at omregne antallet af klasser til antal elever per klassetrin med hhv. lange skoledage og med afkortning af skoledagens længde ved folkeskolelovens § 16 b (se Tabel 31). Da der ikke er tilgængelige tal for 2019 benyttes klassekvotienterne fra 2018 både til omregning af klasser til elever. Antallet af elever i hver klasse summeres per klassetrin for at få et samlet elevtal med lange skoledage i 2018 og et samlet elevtal som er omfattet af afkortning af skoledagens længde vha. folkeskolelovens § 16 b.

Udregning af klasse- og elevtal på landsplan

Elev- eller klassetallene divideres med en faktor, der er udtryk for svarprocenten på et givent spørgsmål i kortlægningen. Hvis fx 85 % af folkeskolerne har besvaret et givent spørgsmål, så divideres der med en faktor på 0,85 for at aggregere tallene, således de bliver et udtryk for alle landets folkeskoler. Denne manøvre gentages for hvert af spørgsmålene per klassetrin per år. Slutteligt summeres disse tal til et samlet elev- eller klassetal.

Tabel 29: Klassekvotienter per årgang
(gennemsnitligt antal elever per klasse)

Klassetrin	2018
1. Klasse	20,9
2. Klasse	21,3
3. Klasse	21,6
4. Klasse	21,6
5. Klasse	21,6
6. Klasse	21,6
7. Klasse	22,3
8. Klasse	22,1
9. Klasse	20,7

Kilde: Danmarks Statistik, tabel ID: KVOTIEN

EPINION AARHUS

HACK KAMPMANN'S PLADS 1-3
DK - 8000 AARHUS C
T: +45 87 30 95 00
E: SMU@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK

EPINION COPENHAGEN

RYESGADE 3F
DK - 2200 COPENHAGEN
T: +45 87 30 95 00
E: TYA@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK

AUSTRIA DENMARK GERMANY GREENLAND NORWAY SWEDEN UNITED KINGDOM VIETNAM